

วิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานเขตบางขุนเทียน

Factors Affecting of Discipline Violating Behaviors of Level 3

Students in Educational Opportunity Expansion School in Khet Bangkhuntien

วิทยานิพนธ์

ของ

นายนิพนธ์ ภูพันธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ม.ค. ปี..... 21 S.A. 2550

เลขทะเบียน..... 00211666

เลขเรียกหนังสือ

 ๓๖
 373.21
 ๓๖๖16๖
 ๒๕๕๐

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน

โดย นายนิพนธ์ ภูพันธ์

สาขา การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.สุนันทา เลานั่นทน

กรรมการ ดร.เสรี ปรีดาศักดิ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สราวุธ เศรษฐจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา เลานั่นทน)

..... กรรมการ
(ดร.เสรี ปรีดาศักดิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสร็จสมบูรณ์ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือด้านเอกสาร ตำรา คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือการวิจัย ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความกรุณาของคณาจารย์อย่างดียิ่ง จาก รศ.ดร.สุนันทา เลาहनันท์ ประธานกรรมการควบคุม ดร.เสรี ปรีดาศักดิ์ กรรมการควบคุม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบาลา อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ อาจารย์ชุมพล พงษ์พิพัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าข้าม สำนักงานเขตบางขุนเทียน ที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คณะผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความกรุณาในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ที่ทำให้งานวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จและสมบูรณ์ทุกประการ

ขอขอบคุณ นายยุทธพน โพธิ์พุดตาล อาจารย์ใหญ่โรงเรียนคลองห้วยทราย สำนักงานเขตบางขุนเทียน นางปิ่นแก้ว เสียงเย็น ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนการวัดสี่ลูก สำนักงานเขตจอมทอง นางสาวณธชา สีนลอยมา นางสาวชญาดา แสงโสรจสุข โรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา สำนักงานเขตบางคอแหลม ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นและทุกท่านที่มีได้เอ่ยนามในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลืองานวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าของการวิจัยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ช่วยเหลือให้มีวันนี้กับผู้วิจัย

นายนิพนธ์ ภูพันธ์

นิพนธ์ ภูพันธ์ (2550) ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน วิทยานิพนธ์ระดับ
มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา เลहनันท์ ดร.เสรี ปรีดาศักดิ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีพฤติกรรมกระทำผิดวินัยของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 62 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านครอบครัว ด้านนักเรียน ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับน้อย สำหรับด้านโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
2. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระเบียบวินัยให้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนควรส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนและสร้างวินัยส่วนรวมโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางปฏิบัติ ซึ่งทุกคนสามารถปฏิบัติได้ มีการจัดสภาพแวดล้อมและการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ตลอดจนมีฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนเพื่อเป็นที่ปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา

FACTORS AFFECTING DISCIPLINE VIOLATING BEHAVIORS OF LEVEL 3 STUDENTS IN
EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOL IN KHET BANGKHUNTIAN

AN ABSTRACT
BY
MR.NIPON POOPHANT

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education program in Educational Administration
At Bansomdejchaopraya Rajabhat University

2007

9

NIPON POOPHANT (2006). FACTORS AFFECTING DISCIPLINE VIOLATING BEHAVIORS OF LEVEL 3 STUDENTS IN EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOL IN KHET BANGKHUNTIAN . GRADUATE SCHOOL, BANSOMDEJCHAOPRAYA RAJABHAT UNIVERSITY. ADVISORS : ASSOC. PROF. DR. SUNANTA LAOHANAN, AND DR. SERI PREEDASAK.

The objectives of the study were to study the level of factors affecting discipline violating behaviors of level 3 students in educational opportunity expansion schools in Khet Bangkhuntian.. The sample included 62 students who had the records regarding discipline violating behaviors from 6 school in Khet Bangkhuntian. The five-point rating scale questionnaires were used to collect the data which, in turn, were analyzed by using percentage, mean, standard deviation. Findings of research were as follows :

1. The factors affecting discipline violating behaviors of level 3 students in educational opportunity expansion schools were reported at low level. However, when taking each area into consideration, the influence of the family, the students, the community and the environment were reported at low level while the influence of school was reported at moderate level.

2. In order to help develop the disciplines of level 3 students in educational opportunity expansion schools, it was suggested that the schools help develop the self disciplines by having the concerned parties participate in preparing the practical guidelines, preparing the proper environment, and organizing interesting lessons. Additionally, the school guidance team should be available to help the students in need.

สารบัญ

บทที่	หน้า
ประกาศคุณูปการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข-ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง-จ
สารบัญ.....	ฉ-ช
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายของวินัยและความสำคัญของวินัย.....	7
ประเภทของวินัย.....	8
ความสำคัญของวินัย.....	9
พฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียน.....	12
ความหมายของวินัย.....	13
พฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางวินัย.....	17
สาเหตุพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางวินัย.....	18
การรักษาวินัย.....	21
กระบวนการรักษาวินัย.....	23
การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
- งานวิจัยในประเทศ.....	40
- งานวิจัยต่างประเทศ.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 45
	ประชากร..... 45
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 46
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 46
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 46
	การจัดทำข้อมูล..... 47
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 47
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 48
	ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน..... 49
	ตอนที่ 2 การศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียน
	ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน
	กรุงเทพมหานคร..... 57
5	สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... 57
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 57
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย..... 57
	ตัวแปรที่ศึกษา..... 57
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 57
	อภิปรายผล..... 58
	ข้อเสนอแนะ..... 62
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป..... 62
บรรณานุกรม.....	63
ภาคผนวก.....	
	ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย..... 69
	ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย..... 79
	ภาคผนวก ค ประวัติย่อผู้วิจัย..... 85

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากร.....	45
2 สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน.....	49
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยโดยรวมทุกด้าน.....	50
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านครอบครัว.....	51
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านนักเรียน.....	52
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านโรงเรียน.....	53
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม.....	55

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 โครงสร้างระบบบริหารการศึกษากรุงเทพมหานคร.....	36

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสภาพการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ทำให้สังคมเกิดความสับสนและขาดสมดุล ดังที่ นายกรัฐมนตรีชวน หลีกภัย (2529 : 1.13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของระเบียบวินัย ในการกล่าวเปิดสัมมนาคณะทำงานโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนนักศึกษาทั่วประเทศว่า “วินัยเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อความมีระเบียบ ถ้าเรามีระเบียบ คือ แบบแผนที่วางไว้ เมื่อใดที่คนในชาติขาดวินัยไม่มีการอยู่ในระเบียบแบบแผนแล้วประเทศก็มีแต่ความวุ่นวายสับสนยากที่จะเจริญก้าวหน้า ”

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำรง (พ.ศ.2545-2549) จึงให้ความสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญ นอกจากนี้การเสริมสร้างวินัยในตนเองยังเป็นโครงการสำคัญโครงการหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำรง เพราะวินัยจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับการสั่งสอน อบรม และการเรียนรู้ ซึ่งพ่อแม่และครูจะต้องเป็นผู้วางแนวทางของการฝึกฝนไว้ การฝึกให้สมาชิกของสังคมได้เรียนรู้และปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ของสังคมตั้งแต่เยาว์วัยจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งพนัส หันนาคินทร์ (2538 : 152 - 153) ได้กล่าวว่า วินัยช่วยสร้างและรักษาไว้ซึ่งสภาพการณ์อันจำเป็นต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน หากขาดวินัยแล้วการดำเนินงานของโรงเรียนก็จะเต็มไปด้วยความยากลำบากจนกระทั่งไม่สามารถดำเนินงานได้และในที่สุดก็จะเป็นผลเสียมาสู่ตัวนักเรียนเอง อีกทั้งวินัยเป็นเครื่องเตรียมตัวนักเรียนสำหรับการดำเนินชีวิตในภายหน้า

วินัยจัดได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญและมีความสำคัญสำหรับนักเรียน วินัยจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อได้รับการอบรมและเรียนรู้ โรงเรียนเป็นสถาบันที่สำคัญในการสร้างเสริมบุคลิกภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ วินัยในโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็นในการช่วยให้โรงเรียนดำเนินการสร้างคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายนั้น (ภิญญู สาร 2523 :198-199) เรื่องที่เป็นปัญหาหนักและยุ่งยากอย่างหนึ่งในการบริหารการศึกษา และการอยู่ร่วมกันในสถาบันทางสังคมที่สงบสุขได้ คือการดูแลให้นักเรียนรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน ไม่ทำตนเป็นคนเกะกะระรานผู้ใด และปฏิบัติตามคำสั่งของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด ดังที่ (เมธี ปิณฑนันทน์ 2523 : 327) กล่าวว่า วินัยเป็นเครื่องปลูกฝังการควบคุมตนเองที่ละน้อย เพื่อให้เกิดผลดีบุคคลนั้นจะได้กลายเป็นผู้มีพฤติกรรมที่น่าพึงปรารถนาในสังคมของตน ควรชี้ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการรู้จักปกครอง

ตนเองเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูจะต้องเอาใจใส่ปลูกฝังอยู่เสมอ จนเป็นอุปนิสัยติดตัวไปในภายหน้าเพื่อ
ความเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

ปัจจุบันปัญหาพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนในทุกระดับการศึกษา ได้เพิ่มความ
หนักใจให้แก่ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมี
หลายรูปแบบตั้งแต่เรื่องเล็กน้อยไปจนถึงเรื่องใหญ่ เช่น การไม่ตั้งใจเรียน การหนีเรียน การแต่งกาย
ผิดระเบียบ การรวมตัวเป็นแก๊ง การแสดงท่าที่ไม่เหมาะสมในสิ่งต่าง ๆ การพกพาอาวุธ การยก
พวกเข้าชกต่อยทำร้ายกัน เป็นต้น (กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ 2531 : 225) ดังนั้นพฤติกรรมผิดวินัยจึง
เป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของโรงเรียน และการที่นักเรียนจะประพฤติดวินัยของโรงเรียนมากน้อย
เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับครูในโรงเรียนจะต้องร่วมมือกันในการควบคุมและดูแลให้นักเรียนอยู่ในระเบียบ
วินัยของโรงเรียน โดยมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างครู และนักเรียน ในการกำหนดกฎระเบียบเพื่อให้
นักเรียนรับข้อตกลงร่วมกัน และนำไปปฏิบัติได้

การประพฤติดิถีระเบียบของนักเรียน อาจมีสาเหตุมาจากความเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย
และอารมณ์ของนักเรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งมีอิทธิพลต่อเจตคติและค่านิยม
ที่เหมาะสมสำหรับนักเรียน และอาจเกิดจากสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเอง โดยเฉพาะ
นักเรียนระดับมัศึกษามีอายุระหว่าง 12-18 ปี เป็นวัยรุ่นซึ่งกำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก
ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ความต้องการทางจิตใจที่เป็นลักษณะเด่นของวัยรุ่นก็คือ ในวัยนี้ต้องการ
อิสระและการเป็นตัวของตัวเอง รวมทั้งความเชื่อและค่านิยม วัยรุ่นต้องการที่จะทำตนเองให้เป็นที่ยอมรับ
นับถือของเพื่อนและบุคคลอื่น นอกจากนี้ การกระทำผิดที่มาจากปัจจัยหลายทางด้วยกัน
เช่น ครูขาดการอบรมสั่งสอนเด็กให้เพียงพอ ครั้งเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ต่อพฤติกรรมของเด็กไป
ในทางที่ไม่ดี แต่ทุกคนมักจะปิดความรับผิดชอบและโทษว่าเด็กประพฤติดิถีไม่ดีเอง

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครจัดการศึกษาโดยมีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยเปิด
สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจัดอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งกระจายทั่วพื้นที่ทั้ง 50 สำนักงานเขต อยู่ในความรับผิดชอบของ
สำนักงานการศึกษา จำนวน 67 โรงเรียน ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้ก็ประสบปัญหาในเรื่องพฤติกรรม
การกระทำผิดวินัยของนักเรียนในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนเล็งเห็นความสำคัญในตัวผู้เรียนเป็นอย่างมาก
จึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของนักเรียนขยายโอกาสในโรงเรียน
เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา และพัฒนาให้เด็กได้ตระหนักถึงระเบียบวินัยด้วยตนเอง
ผลของการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูแนะแนว ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง
ในการปรับปรุงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อการกระทำผิดวินัยในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน ในขอบเขต ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ประชากรในการทำวิจัยคือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 62 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรต้น คือ สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน มีตัวแปร ดังนี้

2.1.1 เพศ

2.1.2 ระดับชั้น

2.1.3 ที่อยู่อาศัย

2.1.4 อาชีพผู้ปกครอง

2.2 ตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีตัวแปร ดังนี้

2.2.1 ด้านครอบครัว

2.2.2 ด้านนักเรียน

2.2.3 ด้านโรงเรียน

2.2.4 ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาส หมายถึง นักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน

ปัจจัย หมายถึง เหตุ, หนทาง ในที่นี้หมายถึงเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำผิดวินัย

วินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้เป็นแนวทางของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานร่วมกันบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น

พฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัย หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่ถือว่ากระทำผิดระเบียบและกฎข้อบังคับของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านความประพฤติของนักเรียน ได้แก่ หยิบของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาต พุดโกหกกับครู แสดงกิริยาไม่เคารพครู เล่นการพนันในห้องเรียน เกียยครุ แอบกินขนมในห้องเรียน ชกต่อย ทะเลาะวิวาทกับเพื่อน ทิ้งขยะไม่เป็นที่ แยกของหรือขนมจากเพื่อน พุดจาหยาบคาย

2. ด้านการแต่งกายของนักเรียน ได้แก่ แต่งตัวผิดระเบียบของโรงเรียน ใส่เสื้อนอกกางเกง แต่งตัวไม่เรียบร้อย เช่น กระดุมหลุด สวมเครื่องประดับมาโรงเรียน ไว้ผมยาวเกินกำหนด สวมเสื้อปักอักษรไม่เรียบร้อย สวมรองเท้าแตะมาโรงเรียน ไม่แต่งชุดลูกเสือ - เนตรนารี เมื่อถึงวันที่เรียนไว้ผมยาว

3. ด้านการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ลืมนำอุปกรณ์การเรียนมาโรงเรียน เองานอื่นมาทำขณะครูสอน นำหนังสือไปมาอ่าน แกล้งหรือแหย่เพื่อขณะครูสอน ไม่สนใจเรียนในวิชาที่ไม่ชอบ ก่อกวนเพื่อนในเวลาสอน ไม่ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย พุดแทรกขณะครูกำลังสอน ไม่ส่งงานที่ได้รับมอบหมาย หลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

4. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ได้แก่ หนีออกนอกบริเวณโรงเรียนมาโรงเรียนสาย เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลาและไม่เข้าเรียนบางชั่วโมง ทำลายทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน ออกนอกห้องเรียนบ่อย ๆ โดยที่ไม่มีความจำเป็น ไม่ชอบปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน หนีการทำเวร คุยหรือเล่นเสียงดังในห้องเรียน ขัดขืนไม่ยอมให้ครูทำโทษ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัย ประกอบด้วย ด้านครอบครัว ด้านตัวนักเรียน ด้านโรงเรียน ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม สิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยของนักเรียนได้ทั้ง 4 ด้าน

1. ด้านครอบครัว เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ ครอบครัวแตกแยก ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้กับเด็ก สภาพการเลี้ยงดู

2. ด้านตัวนักเรียน เช่น สถิติปัญญา ปัญหาเรื่องสุขภาพ อารมณ์,จิตใจ การเบื่อหน่ายการเรียน

3. ด้านโรงเรียน เช่น การทำโทษของครู เพื่อนล้อเลียน ถูกเพื่อนรังแก กิจกรรมการเรียนการสอนไม่เอื้อให้อยากเรียน

4. ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม เช่น อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม การคบเพื่อนเกเร การคมนาคมไม่สะดวก อยู่ใกล้แหล่งสถานบันเทิง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูแนะแนว สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมและการกระทำผิดวินัยของนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

2. เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูแนะแนว ผู้ปกครอง และครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นำผลวิจัยไปปรับปรุงแก้ไข กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนให้เหมาะสม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

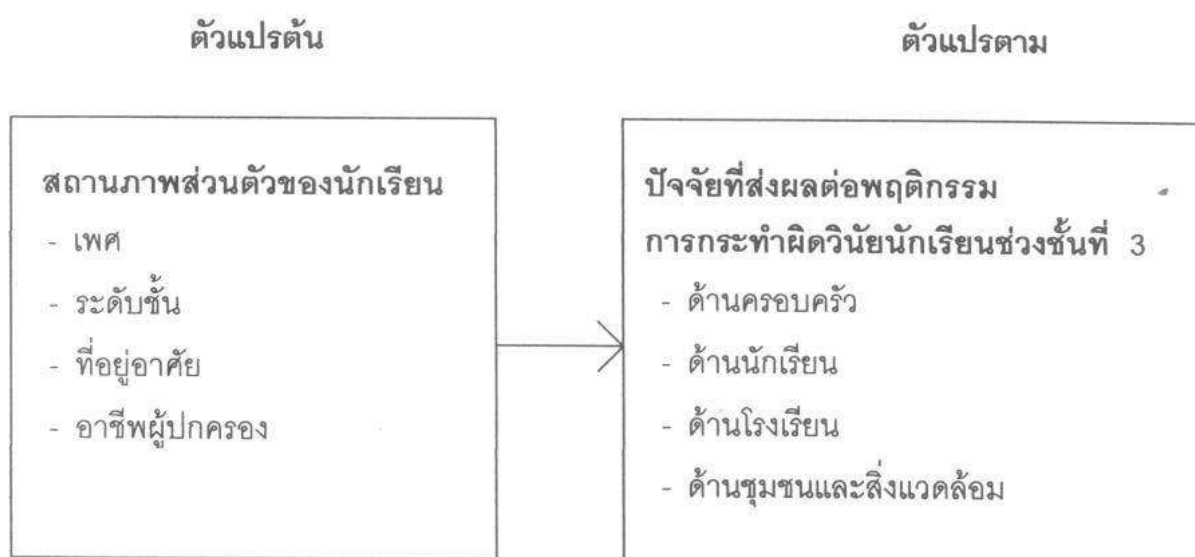
การศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดมาจากนโยบายการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร และมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็น 4 ด้านดังนี้

1. ด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ครอบครัวแตกแยก ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้กับเด็ก สภาพการเลี้ยงดู

2. ด้านตัวนักเรียน ได้แก่ สถิติปัญญา ปัญหาเรื่องสุขภาพ อารมณ์ จิตใจ การเบื่อหน่ายการเรียน

3. ด้านโรงเรียน ได้แก่ การทำโทษของครู เพื่อนล้อเลียน ถูกเพื่อนรังแก กิจกรรมการเรียนการสอนไม่เอื้อให้อยากเรียน

4. ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม การคบเพื่อนเกเร การคมนาคมไม่สะดวก อยู่ใกล้แหล่งสถานบันเทิง

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. ความหมายและความสำคัญของวินัย
2. พฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียน
3. การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ความหมายและความสำคัญของวินัย

ความหมายของคำว่า “วินัย” (discipline) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้
สมพงศ์ เกษมสิน (2526 : 221) กล่าวว่า วินัย คือ ระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้เป็นแนวทางของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานร่วมกันบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น
สนั่น สุมิตร (2527 : 11) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า วินัย คือ ระเบียบปฏิบัติตามแนวความคิดของชนกลุ่มต่าง ๆ จุดประสงค์ก็เพื่อให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุขของชนกลุ่มนั้นๆ
คณะกรรมการชมรมพุทธศาสตร์ (2528 : 85) ได้ให้ความหมายของวินัย หมายถึง กฎเกณฑ์ข้อบังคับสำหรับควบคุมพฤติกรรมทางกายของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน

ประยุทธ์ ปยุตโต (2528 : 59) กล่าวว่า วินัย คือ ระเบียบชีวิตและระบบสังคมที่วางขึ้นโดยสอดคล้องกับธรรมอันเป็นพื้นฐาน โดยอาศัยหลักความจริงความถูกต้องและดีงาม

พนัส หินนาคินทร์ (2538 : 292) ให้ความหมายวินัย หมายถึง มาตรการที่สร้างขึ้นเพื่อให้สมาชิกในสังคมต้องปฏิบัติตามข้อบังคับที่แต่ละสังคมได้กำหนดไว้ มาตรการเช่นนี้อาจจะเป็นทั้งการส่งเสริมให้กระทำความดี หรือให้ปฏิบัติตามข้อบังคับ หรืออาจเป็นการลงโทษเพื่อให้ หักห้ามการกระทำที่ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับหรือการกระทำไม่ดีก็ได้

บีช (Beach 1975 : 603) มีความเห็นว่า วินัยมีความหมายทั้งในด้านการควบคุมและสร้างเสริมพฤติกรรม ทั้งโดยวิธีการให้รางวัลและวิธีการลงโทษ

เวส (Weiss 1975 : 172) กล่าวว่า วินัยเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดความถูกต้องมิใช่การลงโทษ วินัยจึงควรสอนให้คนรู้จักตนเอง ซึ่งควรจะเป็นการกระทำในลักษณะการสร้างเสริมมากกว่า

เวอร์เธอร์ และ เดวิส (Werther and Davis 1981: 372) กล่าวว่า วินัย คือ การดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อเร่งเร้าให้ปฏิบัติตามมาตรฐานขององค์การซึ่งสามารถทำได้สองทาง คือ การป้องกันและการแก้ไข

จากความหมายของวินัยที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า จุดประสงค์เพื่อให้คนในสังคมหรือองค์การปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน และให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ทั้งนี้ก็เพื่อประสิทธิภาพขององค์การด้วย ดังนั้นวินัยจึงเป็นรูปแบบของการฝึกฝนเพื่อให้คนได้ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของหน่วยงานซึ่งสามารถกระทำได้ทั้งโดยการควบคุมการสร้างเสริมพฤติกรรมของคนในหน่วยงานนั้นๆ และโรงเรียนกำหนดขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติทั้งภายในห้องเรียนในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อความสงบสุขของสังคมโรงเรียนและเพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัย มีบุคลิกภาพเหมาะสมตามความต้องการ

ประเภทของวินัย

ศุภินิษฐ์ วัฒนธาดา (2518: 119) สุรางค์ จันทน์เอม (2518: 34) และสมเจตน์ อภิณัฐรักษา (2520: 201) ได้กล่าวถึงประเภทของวินัยในลักษณะเดียวกันพอสรุปได้ว่า วินัยสามารถแบ่งประเภทได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. **วินัยในตนเอง (self-discipline)** หมายถึงกระบวนการหรือวิธีการที่บัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมพฤติกรรมตนเอง บังคับตนเองให้ปฏิบัติตามโดยเป็นผู้แนะนำตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามแนวทางที่เลือกที่ดี ถ้านักเรียนมีวินัยในตนเองแล้วจะลดปัญหาในด้านการปกครองนักเรียนได้มาก โรงเรียนไม่จำเป็นต้องออกข้อบังคับ ระเบียบให้มากมายการควบคุมและการปกครองก็สะดวกสบายเพราะตัวเองจะต้องรู้จักควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้บรรลุจุดหมายปลายทางได้อย่างสุขสบาย รู้จักรับผิดชอบ ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองที่มีความรับผิดชอบ มีข้อดี คือ

1.1 การรู้จักบังคับตนเองและมีกำลังใจที่จะกระตุ้นเตือนให้ตนเองปฏิบัติสิ่งที่ปรารถนา

1.2 การปฏิบัติตามระเบียบที่ตนมีหน้าที่อยู่โดยไม่มีใครบังคับ ทำงานสำเร็จเรียบร้อยตามเวลา

1.3 ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและตรงต่อเวลา สนใจ ตั้งใจ ชยันทำงานเต็มความสามารถ

1.4 การไม่คิดเอาเปรียบ เมื่อทำงานกับหมู่คณะ

1.5 เป็นที่ยอมรับของสังคม

2. **วินัยส่วนรวม หรือ วินัยสำหรับหมู่คณะ** (external authority discipline) หมายถึง วินัยที่ออกมาจากอำนาจภายนอกเพื่อบังคับให้ส่วนรวมได้ปฏิบัติตามให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้น วินัยส่วนรวมนี้จะต้องตั้งเกณฑ์เป็นแนวทางกลาง ๆ ให้ทุกคนสามารถปฏิบัติได้ เช่น วินัยในการแต่งกาย ในเรื่องความเคารพ มีข้อดี คือ

2.1 สามารถรักษาความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันให้อยู่ในระดับที่ดีและควรส่งเสริม ให้ดียิ่งขึ้น

2.2 รู้จักดำเนินงานอย่างได้ผลแก่ส่วนรวม

2.3 สามารถควบคุมตนเองให้เป็นไปตามความต้องการและข้อตกลงของหมู่คณะ

2.4 การทำงานดำเนินงานโดยหมู่คณะ โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานซึ่งกรรมการจะต้องเป็นผู้มีวินัย

ความสำคัญของวินัย

มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของวินัยไว้ ดังนี้

ศุภนิธย์ วัฒนธาดา (2518 : 120) และ สมเจตน์ อภิมนตรีรักษา (2520 : 202) ได้สรุปถึงความจำเป็นที่จะต้องมิวินัยไว้เป็นข้อๆ ในลักษณะเดียวกัน คือ

1. ช่วยให้นักเรียนเป็นผู้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สดงาม
2. ช่วยสร้างความรับผิดชอบแก่บุคคล
3. ช่วยสร้างความสามัคคีปรองดองในหมู่คณะ
4. ช่วยส่งเสริมหลักประชาธิปไตย ทุกคนจะต้องรับผิดชอบควบคุมตนเอง
5. ช่วยให้ครูและนักเรียนอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข
6. ช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าของตนเอง
7. ช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ
8. ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จตามจุดหมาย

นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ (2520 : 186) ได้กล่าวไว้ว่า วินัยเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นในขั้นการพัฒนาการของเด็กวัยนี้ วินัยจะเป็นเครื่องช่วยในการแนะแนวความประพฤติอย่างรับผิดชอบของเด็กในอนาคต ผู้ที่ตั้งระเบียบวินัยได้แก่ บิดา มารดา และครู อาจารย์ วินัยที่ตั้งขึ้นและใช้บังคับกับเด็กมักจะเป็นสิ่งแสดงถึงจุดหมาย หรือลักษณะแบบแผนความประพฤติที่ผู้ใหญ่ต้องการ

ให้เด็กประพจน์ทั้งสิ้น การตั้งวินัยใช้บังคับนั้น จำเป็นต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ต้องกระทำด้วยความเข้าใจธรรมชาติของเด็กเพราะวินัยที่ใช้ได้ผลในวัยเด็กเล็กอาจใช้ไม่ได้ผลเลยกับวัยโต เนื่องจากการรับรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมของเด็ก 2 ขวบ กับ 12 ขวบ นั้นแตกต่างกันมาก การตั้งวินัยจะต้องมีความพอดีกับขั้นพัฒนาการของเด็ก ความหมายที่แท้จริงของวินัย คือ การที่เด็กเกิดความต้องการที่จะทำในสิ่งที่ดี และเป็นประโยชน์แก่สังคมด้วยตัวของตนเองมิใช่จากสิ่งแวดล้อมหรือการบังคับของบุคคลใกล้เคียง วินัยที่ดีมักจะเป็นลักษณะการเปลี่ยนจากแรงบังคับจากภายนอกเป็นแรงผลักดันภายในตัวเด็กเอง . .

การให้ผู้เรียนประพจน์ปฏิบัติอยู่ในกรอบโดยเคร่งครัด ในสมัยก่อน วินัยมุ่งไปที่การควบคุมพฤติกรรมของเด็กจากแรงภายนอก คือ วินัยส่วนรวม แต่ในปัจจุบันเป็นการศึกษาสมัยใหม่มุ่งให้เด็กเกิดวินัยขึ้นโดยตนเอง ดังที่ สุชา จันทน์เอม (2518 : 45) ได้กล่าวว่า “การมีวินัยในตนเองเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอุปนิสัยของเด็ก” จากที่กล่าวมาสอดคล้องกับความเห็นของ Sheviakov และ Fritz (1956 : 17) ที่ศึกษาพบว่า ประนาทของวินัยที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กควรจะเน้นในเรื่องวินัยในตนเอง ซึ่งตั้งอยู่บนมาตรฐานแห่งความขึ้นชอบ และความรักในอุดมคติ หรือการยึดมั่นในจุดมุ่งหมายที่เด็กมีส่วนได้สร้างขึ้น

อูซูเบล (Ausubel 1968 : 286) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างวินัย หรือการมีวินัยแบบประชาธิปไตยในห้องเรียนว่าจะช่วยส่งเสริมและปลูกฝังให้เด็กเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง สามารถควบคุมตนเองได้ มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม มีความเข้าใจและตีความหมายของกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อนำมาประพจน์ปฏิบัติได้และสามารถอธิบายแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่สังคมประชาธิปไตยต้องการ

การสร้างระเบียบวินัยในห้องเรียน เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง วินัยในห้องเรียน หมายถึง อำนาจโดยตรงที่จะควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนเป็นกระบวนการที่จะฝึกให้เด็กมีพัฒนาการทางร่างกาย หรือทัศนคติ ครูจะต้องเป็นผู้คอยช่วยแนะแนวทางเด็กและจะต้องร่วมกันกับเด็กสร้างวินัยขึ้น เพราะวินัยที่ดีนั้นจะต้องเกิดจากสัมพันธ์ภาพระหว่างครูและเด็กที่สอดคล้องกัน ซึ่งเป็นผลที่จะสนับสนุนให้เด็กเกิดวินัยในตนเอง วินัยนั้นจะเกิดขึ้นได้จากการอบรมและฝึกฝน ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นและจะต้องปลูกฝังให้แก่เด็กตั้งแต่ยังเล็กโดยเฉพาะในโรงเรียน เพราะระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ทางสังคมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ดังคำกล่าวของ (สุชา จันทน์เอม, 2518 : 49) ซึ่งสอดคล้องกับการสร้างระเบียบวินัยในโรงเรียน โดยแสดงความคิดเห็นว่าการสร้างวินัย มีหลักสำคัญ 4 ประการ คือ

1. เด็กจะต้องประพจน์ตนในสิ่งที่ดี และขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา
2. ให้เด็กพอใจที่จะปฏิบัติในสิ่งที่ดี และหลีกเลี่ยงการปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ดีไม่ควร

3. เด็กจะต้องเรียนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนามาเป็นพฤติกรรมที่ดีที่พึงปรารถนาของสังคม

4. เด็กจะต้องกระทำความดีจนกระทั่งเกิดเป็นนิสัยโดยไม่ต้องมีใครคอยแนะนำ

นอกจากนี้พฤติกรรมทางวินัยนั้น ยังได้รับอิทธิพลที่มาจากทางบ้านซึ่งถือว่าเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บิดา มารดาของเด็กเอง ซึ่งเป็นผู้อบรมสั่งสอนตั้งแต่กำเนิด จึงถือเป็นส่วนสำคัญต่อการมีระเบียบวินัย ดังคำกล่าวของ เจอร์โซลด์ (Jersild, 1968: 16-96) ได้กล่าวถึงบทบาทของบิดา มารดาที่จะเป็นผู้มีอิทธิพลอย่างยิ่งในการสร้างวินัยให้กับเด็ก เขากล่าวว่า บิดา มารดา จะต้องไม่สนใจเด็กจนเกินไป หรือไม่ก็เข้มงวดกับบุตรจนเกินไปจะต้องถือความพอดีเป็นที่ตั้ง การใช้วิธีเข้มงวดหรือตามใจกับเด็กจนเกินไป มักจะไม่เป็นผลดีกับตัวเด็กเอง ถ้าบิดา มารดาให้อิสระภาพจนเกินควรแก่เด็กมักจะทำให้เด็กประสบความสำเร็จตามปกติแล้วอิสรภาพจำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการเจริญเติบโตของเด็ก แต่ถ้าอิสรภาพนั้นมีมากจนเกินขอบเขตก็มักจะก่อให้เกิดผลร้ายมากกว่าผลดี อิสรภาพที่ดีจึงต้องมีขอบเขต เราจำเป็นต้องตั้งวินัยหรือขอบเขตการกระทำพฤติกรรมของเด็กไว้เสมอ เด็กจะต้องเรียนรู้ว่าเขาสามารถทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้แค่ไหนและมีกฎเกณฑ์สิ่งใดบ้างที่เขาจะต้องเคารพและปฏิบัติตาม...

อูซูเบล (Ausubel 1968: 459-460) กล่าวว่า วินัยเป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมซึ่งทำหน้าที่สำคัญในการฝึกฝนเยาวชน และกล่าวถึงความสำคัญของวินัย 4 ประการ ดังนี้

1. วินัย มีความจำเป็นต่อกระบวนการทางสังคม เพื่อให้เรียนรู้การยอมรับมาตรฐานของสังคมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของสังคม
2. วินัย มีความจำเป็นต่อการสร้างคนให้มีบุคลิกภาพและมีวุฒิภาวะ เช่น ฝึกให้มีการควบคุมตนเอง การพึ่งพาตนเอง เป็นต้น
3. วินัยฝึกให้คนเป็นผู้มีศีลธรรม เชื่อฟัง พัฒนาความรู้สึกผิดชอบชั่วดี และการมีเหตุผล
4. วินัยมีความจำเป็นต่อความรู้สึกปลอดภัยของเด็ก และมีความจำเป็นต่อการออกกฎข้อบังคับต่าง ๆ ด้วย

พัทยา สายหู (ม.ป.ป. : 1) ได้กล่าวถึงประโยชน์ในการอบรมให้รู้ระเบียบของสังคม ดังนี้

1. สร้างระเบียบวินัยขั้นมูลฐานให้กับเด็กโดยเริ่มจากการสร้างอุปนิสัยจนกระทั่งถึงการให้ความคิด การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ปัญหาอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ
2. สร้างพลังใจอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะให้แก่วิถีชีวิตของบุคคล ความมุ่งหวังของบุคคลในชีวิตที่สังคมยกย่องสรรเสริญ เป็นกำลังใจบุคคลยอมรับระเบียบวินัยต่าง ๆ สำหรับความประพฤติแม้บางครั้งระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่ขัดใจ หรือทำให้ลำบากใจก็ตาม

3. วินัยสอนให้บุคคลรู้จักบทบาทของสังคมของคนที่ต้องการอยู่ร่วมกันในสังคมกับผู้อื่น รวมทั้งทัศนคติต่างๆ ในการดำรงชีวิตในสังคมและแสดงบุคลิกภาพบทบาทที่เหมาะสมกับสังคมนั้น ๆ ด้วย

ชม ภูมิภาค (2525 : 136) กล่าวว่า การปลูกฝังความมีระเบียบวินัยจะช่วยให้เกิดผลดีหลายประการทั้งต่อตนเองและส่วนรวม ดังนี้

1. ความมีระเบียบวินัยช่วยให้ประหยัดเวลาและการทำงานให้สำเร็จด้วยความเรียบร้อย
2. ช่วยให้บุคคลเป็นผู้มีวินัยในตนเอง มีการตรงต่อเวลาและหน้าที่
3. การมีระเบียบวินัย ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
4. การมีวินัยในตนเองจะทำให้เกิดประโยชน์ต่องานและต่อตนเอง

พฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียน

1. ปัญหาด้านการจัดการศึกษา เป็นการจัจัดหลักสูตรในวิชาชีพชั้นมัธยม ที่จัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และโรงเรียนเอกชน

ปัญหาการจัดการศึกษาเรื่องหลักสูตรในปัจจุบันทั้งทางสายสามัญและสายอาชีพ หากเด็กไม่สนใจการเรียน ทางออกอย่างหนึ่งก็คือเด็กจะหนีโรงเรียน และการหนีโรงเรียนของเด็กนี้เอง ที่อาจจะทำให้เด็กกระทำผิดต่อไปได้ เด็กที่กระทำผิดพวกนี้ พิจารณาได้ว่าเป็นพวกที่มีความล้าหลัง ในทางการเรียน คนพวกนี้จะมองเห็นว่าโรงเรียนเป็นสิ่งที่เขาไม่พอใจ คอยคุกคามความรู้สึกส่วนตัวของเขา

โรงเรียนที่ดีจะต้องจัดเตรียมเด็กให้เป็นพลเมืองที่รู้จักหน้าที่ เพื่อดำรงตนอยู่ในสังคมประชาธิปไตยซึ่งทุกคนสามารถก้าวหน้าในชีวิต อยู่ในฐานะที่มีเกียรติหรือกลายเป็นบุคคลชั้นสูงได้ โดยความอุตสาหะของตนเอง เป็นสังคมที่ทุกคนจะช่วยเหลือตนเองได้ จะร่วมมือกับผู้อื่นได้ และไม่จำเป็นต้องคล้อยตามผู้อื่นเสมอไป ยิ่งกว่านั้นโรงเรียนจะต้องหาหนทางเข้าเกี่ยวกับชุมชนเพื่อเปิดโอกาสในการพัฒนาเยาวชน นอกจากนี้โรงเรียนจะต้องเชื่อมโยงตนเองกับหน่วยอาชีพต่าง ๆ และหน่วยงานที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน การทำเช่นนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะทำให้เด็กมีโอกาสประกอบอาชีพและพัฒนาตนเอง โรงเรียนจะต้องทำให้เด็กทุกคนแน่ใจว่าตัวเขาจะมีสุขภาพดี มีการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีสวัสดิภาพ มีงานทำและจะได้รับบริการในด้านต่าง ๆ การทำให้เด็กแน่ใจว่า เช่นนี้จะทำให้เด็กปฏิบัติหน้าที่อย่างดี ตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน โรงเรียนนั้นประกอบไปด้วยอาคาร ครูบาอาจารย์ นักเรียนและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดการติดต่อสัมผัสกันขึ้นภายในโรงเรียน นอกจากนี้ยังทำให้โรงเรียน ติดต่อกับโลกภายนอกอีกด้วย อย่างไรก็ตามหากสิ่งเหล่านี้ดำเนินไปอย่างไร้ความหมายหรือผิดทิศผิดทางก็อาจจะเกิดปัญหาการ

กระทำผิดของเด็กและเยาวชนขึ้นได้ แต่ถ้าหากได้รับการจัดการที่เหมาะสมอยู่กับร่องรอยก็จะสามารถป้องกันการกระทำผิดได้

2. ปัญหาการกระทำผิดวินัยของนักเรียนขยายโอกาส ซึ่งเป็นนักเรียนที่อยู่ในช่วงของวัยรุ่น

ความหมายของวัยรุ่น

วัยรุ่น ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Adolescence ซึ่งมาจากภาษาละตินว่า Adolescere ซึ่งแปลว่ากระบวนการเจริญงอกงามที่พ้นจากความเป็นเด็ก ในทางจิตวิทยา หมายถึง ภาวะของบุคคลซึ่งมีอายุประมาณ 13-21 ปี นักจิตวิทยาบางท่านรวมเอาวัยแรกรุ่นรวมอยู่ในวัยรุ่นด้วย สำหรับวัยแรกรุ่นนั้นจะเป็นระยะก่อนที่จะเข้าสู่วัยรุ่นจริง ๆ หรืออาจเรียกว่าเป็นวัยเตรียมตัวเข้าสู่วัยรุ่น อายุประมาณ 12, 13 หรือ 14 ปี ซึ่งขึ้นอยู่กับภาวะการเจริญเติบโตของเด็กแต่ละคน เพราะเด็กแต่ละคนจะมีอัตราการเจริญเติบโตเร็วช้า ไม่เท่ากัน

วัยรุ่น หมายถึง ระยะพัฒนาการหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งเป็นระยะที่อยู่ระหว่างวัยแรกรุ่นกับวัยที่เป็นผู้ใหญ่โดยสมบูรณ์ ระยะเริ่มต้นเข้าสู่วัยรุ่นบอกได้ค่อนข้างยาก เพราะการพัฒนาเข้าสู่วัยรุ่นเป็นกระบวนการค่อยเป็นค่อยไป วัยรุ่นจะเริ่มตั้งแต่ระยะแตกพานไปจนถึงระยะวัยที่เป็นผู้ใหญ่ระยะแตกพาน เด็กจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอย่างมาก นับเป็นวัยแรกรุ่น ซึ่งระยะนี้ลักษณะประจำเพศปรากฏขึ้นชัดเจน หน้าอก สะโพก เสียง หนวด กล้ามเนื้อเป็นต้น สำหรับเด็กวัยรุ่นหญิงถือการมีประจำเดือน ถ้าเด็กคนใดมีประจำเดือนก็ถือว่าเข้าสู่วัยรุ่นแล้ว นอกจากนี้ลักษณะทางกายอื่น ๆ ที่ปรากฏ เช่น สะโพกขยาย มีหน้าอก ความสูงเกือบจะถึงขีดสุด วัยรุ่นชายถือว่าเข้าสู่วัยรุ่นแล้วเมื่ออวัยวะสืบพันธุ์สามารถผลิตสเปิร์มได้แล้ว หรือมี First Ejaculation นอกจากนี้ยังมีลักษณะเสียงแตก รูปร่างเปลี่ยนไป ไหล่กว้าง มีหนวดเคราขึ้น ความสูงก็เกือบจะสุดขีดแล้วความเปลี่ยนแปลงของเด็กวัยรุ่น ทางด้านร่างกายเหมือนกันทุกชาติทุกภาษาและทุกวัฒนธรรม เด็กหญิงทุกชาติเข้าสู่วัยรุ่นก่อนเด็กชายที่มีอายุเท่ากัน 1-2 ปี (ทศพร ประเสริฐสุข, 2542 : 96)

สุชา จันทรเฒ (2529 : 25) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นว่าเป็นวัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก เป็นวัยที่เป็นสะพานไปหาผู้ใหญ่ ไม่มีเขตขั้นที่แน่นอนว่าเริ่มเมื่อใดและสิ้นสุดวัยเมื่อใด แต่จะกำหนดเอาความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและรูปร่างเป็นสำคัญ โดยถือเอาตอนเด็กหญิงเริ่มมีประจำเดือน ส่วนเด็กชายจะถือเอาตอนที่มีการหลั่งน้ำกามเป็นครั้งแรก ตามปกติเด็กหญิงจะย่างเข้าสู่วัยรุ่นก่อนเด็กชายประมาณ 1-2 ปี โดยทั่วไป อายุของวัยรุ่นจะอยู่ระหว่าง 11-12 ปี เด็กหญิงจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นอายุประมาณ 11 ปี ส่วนเด็กชายจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นนี้บางคนเป็นไปอย่าง

รวดเร็ว บางคนเป็นไปอย่างช้า ๆ ตามแบบแผนของแต่ละคน ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม เป็นต้น

องค์การอนามัยโลกให้คำจำกัดความของวัยรุ่นไว้ว่า

1. วัยรุ่นเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายในลักษณะที่พร้อมจะมีเพศสัมพันธ์ได้
2. วัยรุ่นเป็นระยะที่มีพัฒนาการด้านจิตใจจากเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่
3. วัยรุ่นเป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพพึ่งพาผู้อื่นไปสู่ความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเอง ดังนั้นวัยรุ่นในประเทศไทยจึงมีผู้กำหนดไว้สองส่วน คือช่วงอายุ 13-19 ปี เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเด็กไปเป็นหนุ่มสาว ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงไปตามคำจำกัดความของข้อ 1 และข้อ 2 ส่วนการเปลี่ยนแปลงตามข้อ 3 จึงอยู่ในช่วง 20-24 ปี วัยรุ่นในประเทศไทยจึงนับรวมตั้งแต่ 13-24 ปี (ชวนชม สกลรัตน์ และคนอื่น ๆ, 2530 : 33)

วัยรุ่นในความหมายของสมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย คือวัยรุ่น เป็นผู้ที่มีอายุ 12-24 ปี (2530 : 56) ซึ่งนักจิตวิทยาได้แบ่งวัยรุ่นเป็น 3 ระยะ คือ

1. วัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 12-15 ปี
2. วัยรุ่นตอนกลาง อายุระหว่าง 16-19 ปี
3. วัยรุ่นตอนปลาย อายุระหว่าง 20-24 ปี

สุพัทธา สุภาพ (2536 : 40-46) ให้ความหมายว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่เปลี่ยนจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ที่อยู่ในระหว่างความเป็นเด็กกับความเป็นผู้ใหญ่หรือเป็นวัยย่างเข้าสู่ความเป็นหนุ่มเป็นสาว ซึ่งไม่อาจกำหนดได้แน่นอนว่าควรจะสิ้นสุดเมื่อใด โดยท่านผู้รู้บางท่านแบ่งเป็นระยะต่าง ๆ คือ

1. วัยก่อนวัยรุ่น (Pre - adolescence) ระหว่างอายุ 10-12 ปี
2. วัยแรกรุ่น (Early - adolescence) ระหว่างอายุ 13-16 ปี
3. วัยรุ่น (Adolescence) ระหว่างอายุ 17-20 ปี

การแบ่งนี้ไม่ได้เป็นกฎเกณฑ์ตายตัวซึ่งแล้วแต่ผู้ศึกษานำไปประยุกต์และเป็นแนวทางในการศึกษา

ปัญหาวัยรุ่น

จตุพร เพ็งชัย (2534 : 136-142) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในวัยเด็กและวัยรุ่นไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมก้าวร้าว เช่น การทะเลาะวิวาท ขัดแย้งกับเพื่อน ทูบตี เตะต๋อย ทำลายทำลายข้าวของของคนอื่นและของตนเอง พุดจาไม่สุภาพ อวดดี นิสยหายาบคาย

2. พฤติกรรมหยุดปด เด็กที่มีพฤติกรรมเช่นนี้มักจะแสดงว่าตนเป็นผู้บริสุทธิ์ไม่รู้เรื่องในเหตุการณ์ ยุ่งยากที่จะเกิดขึ้นกับการหยุดปดของเขา เด็กพวกนี้จะไม่ยอมรับผิดจนกว่าจะอับจนปัญญาที่จะแก้ตัวต่อไป

3. พฤติกรรมเดินเลื้อยสะเพร่า เด็กพวกนี้จะทำงานไม่เรียบร้อย ขาดสมาธิ ทำข้าวของแตกหัก วางของระเกะระกะหลงลืมบ่อย ๆ จนทำให้เกิดความเสียหาย

4. พฤติกรรมหนีโรงเรียน หมายถึง การที่เด็กไปโรงเรียนแล้วไม่ยอมเข้าห้องเรียน หลบอยู่ที่ต่าง ๆ ในโรงเรียนหรือไม่ไปโรงเรียนแต่ไปสถานเริงรมย์ หรือไปจับกลุ่มกับเด็กอื่น ๆ นอกโรงเรียน อยู่บ้านเพื่อน

5. เด็กชอบขโมย ไม่ซื่อสัตย์ เด็กพวกนี้มีนิสัยชอบหยิบฉวยของคนอื่นมาเป็นของตน ทั้ง ๆ ที่ของที่เขาขโมยบางอย่างตนมีอยู่แล้วแต่เพราะเกิดความต้องการทันที จึงหยิบฉวยของคนอื่นตามความต้องการของตน เมื่อถูกจับได้ก็จะหยุดปดไม่ยอมรับหรือบางทีพบว่ามิมีนิสัยไม่ซื่อสัตย์ถ้ามีการสอบก็จะลอกตำราเข้าไป

6. พฤติกรรมอันธพาล เช่น รุกรานคนอื่น ทำร้ายคนอื่น เสพเมถุน เล่นการพนัน ใช้จ่ายจาหยาบคาย เป็นพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสังคมและตนเอง

7. พฤติกรรมที่เกิดจากปมด้อย หมายถึง พฤติกรรมแปลก ๆ อันเกิดจากปมด้อยของตนเอง เช่น ร่างกายแคะแกร็น หรือใหญ่โตเป็นยักษ์

8. พฤติกรรมมีแนวโน้มรักร่วมเพศ หมายถึง พฤติกรรมของเด็กที่ไม่สนใจเพศตรงข้าม หรือมีความประพฤติแต่งกายเป็นเพศตรงข้ามกับเพศจริง

ประยูรศรี มณีศร (2535 : 173-175) ได้แบ่งปัญหาของวัยรุ่น ได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเล่าเรียน ได้แก่ เบื่อหน่ายการเรียน ไม่ชอบโรงเรียน หนีเรียน เรียนเลวลงกว่าเดิม และเรียนได้คะแนนดีกว่าเดิม

2. ปัญหาความเปลี่ยนแปลงอันสืบเนื่องมาจากการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย เช่น ไม่มีความรู้เรื่องการมีประจำเดือน ไม่คุ้นเคยกับการมีประจำเดือน อับอายที่จะมีประจำเดือน พัฒนาการด้านอารมณ์ เช่น ควบคุมอารมณ์ให้คงที่ไม่ได้ เบื่อเพื่อนหรือเบื่อคนรอบข้าง มีความเครียด พัฒนาการด้านสังคม เช่น มีมารยาทไม่เหมาะสม เห็นแก่ตัว ไม่มีน้ำใจ ออกเที่ยวเตร่ การปรับตัวไม่ดีทางสังคม การมีบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสม

พฤติกรรมวัยรุ่นเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ซึ่งพฤติกรรมวัยรุ่นจะมีลักษณะแตกต่างกันไป พฤติกรรมที่ผิดปกติบางอย่างของเด็กวัยรุ่นอาจจะไม่คงอยู่ตลอดไป สามารถเปลี่ยนแปลงได้

วัฒนา พัทธราวิช (2534) ได้กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมวัยรุ่นมีลักษณะ ดังนี้

1. วัยรุ่นจะเอาใจใส่ความสวยงามของร่างกายเป็นพิเศษ
2. วัยรุ่นชอบเลียนแบบผู้ใหญ่ แสดงพฤติกรรมให้เหมือนกับผู้ใหญ่ ต้องการที่จะทำตนให้เป็นผู้ใหญ่
3. เด็กวัยรุ่นชอบขัดคำสั่งผู้ใหญ่ ชอบหลีกเลี่ยงการกระทำที่ทำตามผู้ใหญ่ ชอบทำตามใจตนเอง
4. เด็กวัยรุ่นชอบโอ้อวด ชอบเด่นดัง ชอบแสดงตนให้ปรากฏในสังคม
5. เด็กวัยรุ่นมีอุดมคติเป็นของตนเอง
6. เด็กวัยรุ่นมีอารมณ์วู่วาม ตัดสินใจเร็ว ขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์
7. เด็กวัยรุ่นมีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป ยึดถือความคิดตนเองเป็นใหญ่

จากการศึกษาลักษณะพฤติกรรมของวัยรุ่น จะพบว่า เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงและมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และการตัดสินใจอยู่ในระดับที่เสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน หากว่าเขาคบเพื่อน หรือถูกชักนำไปในทางไม่ดีก็ง่ายต่อการกระทำผิดง่าย

ความแตกต่างของนักเรียน ที่เป็นสาเหตุให้นักเรียนกระทำผิดวินัย เกิดจากปัจจัย ดังนี้

1. สาเหตุจากตัวนักเรียนเอง ทั้งทางพันธุกรรม จากความผิดปกติระหว่างการตั้งครรภ์ของมารดา จากสภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปตามพัฒนาการ และระดับสติปัญญา
2. สาเหตุจากครอบครัว เกิดจากการเลี้ยงดูไม่เหมาะสม ความแตกแยกในครอบครัว การขาดความอบอุ่น ขาดการดูแลเอาใจใส่ ไม่อบรมสั่งสอน รวมไปถึงการเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีของพ่อแม่อีกด้วย
3. สาเหตุจากโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนเป็นสถานที่ที่ทำหน้าที่คล้ายคลึงกับครอบครัว เป็นที่กล่อมเกลาคิด ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กได้ นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่มีแนวโน้มจะกระทำผิดครูหรือโรงเรียนอาจจะช่วยโน้มน้าวให้เด็กหันมาทำพฤติกรรมที่ดีขึ้นได้ ซึ่งในทางกลับกันหากโรงเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรมที่จะป้องกันหรือช่วยแก้ไขพฤติกรรมนั้น ๆ เด็กก็จะกระทำผิดได้ในที่สุด
4. สาเหตุจากสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม เด็กที่เกิดในครอบครัวที่ต้องมีที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดหรือมีสภาพที่แวดล้อมด้วยสิ่งเลวร้าย โทรม อบายมุข การพนัน และการประกอบอาชญากรรม เด็กจะถูกกล่อมเกล่าให้เกิดความเคยชินกับการมีชีวิตร่วมความเป็นอยู่เช่นนั้น จนเห็นการประกอบอาชญากรรมเป็นสิ่งปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากพ่อแม่ของเด็กมีส่วนในการประกอบอาชืพดังกล่าวด้วย เด็กจึงจำมากระทำได้อย่างง่าย

ปราณี รามสูตร (2528 : 9) กล่าวว่า คำว่า “วัยรุ่น” ตรงกับคำว่า Adolescence ภาษาอังกฤษซึ่งมีรากศัพท์มาจากคำว่า Adolescere ในภาษาลาติน ความหมายในรากศัพท์นั้น

วัยรุ่น หมายถึง “การก้าวเข้าสู่สุติภาวะ” (to grow into maturity) เมื่อก้าวถึงวัยรุ่นควรศึกษาถึงกระบวนการพัฒนาการทางด้านทัศนคติ ความเชื่อ และการปรับตัวด้านสังคมของบุคคลจากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่และนักวิทยาพัฒนาการได้แบ่งช่วงของวัยรุ่น ออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. วัยเด็กตอนปลายหรือวัยเตรียมเข้าสู่วัยรุ่น (Late childhood or preadolescence) หญิง 11-13 ปี ชาย 13-15 ปี

2. วัยรุ่นตอนต้น (Early adolescence) หญิง 13-15 ปี ชาย 15-17 ปี

3. วัยรุ่นตอนกลาง (Middle adolescence) หญิง 15-18 ปี ชาย 17-19 ปี

4. วัยรุ่นตอนปลาย (Late adolescence) หญิง 18-20 ปี ชาย 19-21 ปี

จากการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้าสู่ในช่วงวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ ได้มีปัจจัยอยู่หลายด้าน โดยได้แบ่งเป็น 4 ด้านด้วยกัน คือด้านครอบครัว ด้านโรงเรียน ด้านตัวนักเรียนและด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

พฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางวินัย

พฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางวินัย เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกแล้วไม่เป็นที่ต้องการของบุคคลรอบข้าง หรือเป็นพฤติกรรมที่ขัดขวางความเจริญก้าวหน้าทางการเรียนของตนเองและผู้อื่น ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาต่อการเรียนการสอนได้ เช่น การพูดหยาบคาย สะเพร่า ช่มชู้ ไม่ตั้งใจเรียน เป็นต้น เป็นสาเหตุที่จะทำให้เกิดการกระทำผิดวินัยขึ้นในโรงเรียนได้ ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัยของเด็กมีในทุกระดับชั้น เป็นปัญหาที่สำคัญอันหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการเรียนการสอน หรือ การอยู่ร่วมกันในโรงเรียนได้

เอนกกุล กรีนแสง (2520: 210) ได้กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางวินัยในชั้นเรียนว่า มีอยู่ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก ได้แก่

1.1 การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อเพื่อนร่วมชั้น เช่น การแกล้งเพื่อน การใช้วาจาข่มขู่เพื่อนผู้อื่น

1.2 เรียกร้องความสนใจจากเพื่อน เช่น การลุกจากที่นั่งโดยไม่ขออนุญาต ทำท่าทางตลกคะนองต่าง ๆ

1.3 รบกวนการสอนของครู เช่น ทำเสียงประหลาด พูดคุยกันด้วยเสียงอันทดัง ขัดคำสั่งของครู เคาะโต๊ะ กระตืบเท้า

1.4 แสดงความอวดดี เช่น แกล้งถามปัญหาไม่เข้าเรื่อง ได้แหย่เพื่อนหรือครูอย่างไม่มีเหตุผล

2. พฤติกรรมที่ต้องการเกิดขึ้นน้อยครั้ง เป็นพฤติกรรมที่ไม่ก่อความวุ่นวายให้กับครูและเพื่อน หรือการเรียนรู้การสอนการขาดความตั้งใจ เช่น ไม่ตั้งใจฟัง เหม่อลอย ครุ่นคิดในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียน ดังนี้

2.1 ขาดการสังคมกับเพื่อน เช่น ซ้ำอาย ไม่ร่วมมือกับผู้อื่น ไม่ได้แย่งกับใครๆ แม้จะถูกกำหนดโดยไม่จำเป็น หรือไม่เป็นจริง

2.2 ไม่ตั้งใจทำงานตามที่ครูมอบหมาย เช่น ทำงานอย่างอื่น เขียนรูปหรือวาดรูปเล่น ทำงานรีบร้อนไม่เรียบร้อย ส่งงานช้า ทำงานไม่เสร็จ

2.3 ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เช่น ต้องการคำชมเชย และคำแนะนำมากเกินไปจนเกินความจำเป็น คอยฟังผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา เรียกร้องความสนใจจากผู้อื่นอย่างมาก

สนธยา จัตรมาศ (2535 : 51-52) ได้แบ่งพฤติกรรมนักเรียนที่ผิดวินัยไว้ 2 ประเภทดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมผิดวินัยในห้องเรียน เช่น คุยกัน หยอกล้อกัน ทำงานอื่นขณะที่ครูสอน ส่งเสียงรบกวนคนอื่น ลุกจากที่นั่งบ่อยๆ และนอนหลับ เป็นต้น

2. พฤติกรรมผิดวินัยโดยทั่วไป เช่น แต่งกายไม่เรียบร้อย เข้าแถวไม่เป็นระเบียบ มาโรงเรียนสาย ขาดเรียน ไม่ทำเวร ทะเลาะวิวาท เป็นต้น

สาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางวินัย

ปัจจุบันนี้การที่เด็กไม่ประพฤติตนตามระเบียบที่ทางโรงเรียนวางไว้ เป็นปัญหาที่น่าสนใจและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังคำกล่าวของ พรณี เจนจิต (2528: 144) ได้กล่าวไว้ว่า “เพื่อนในกลุ่มมีอิทธิพลกับความประพฤติของเด็กมากเด็กต้องการเป็นคนดังในหมู่เพื่อนมากกว่าจะเชื่อฟังผู้ใหญ่ เด็กในชั้นประถมศึกษาตอนต้นจะทำตามผู้ใหญ่บอก แต่ระยะนี้กลับจะเอาใจเพื่อนมากกว่าเด็กบางคนโดยเฉพาะเด็กชายอาจพยายามทำตัวให้เด่นโดยการขัดคำสั่งครู เด็กอาจจัดตั้งกลุ่มของตน ซึ่งประกอบด้วย ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ นอกโรงเรียน อาจจะมี ความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ซึ่งจะรบกวนชั้นเรียนได้บ้างเด็กวัยนี้มักทำผิดจากแบบแผนของสังคม เช่น การขโมยของจากบ้าน การจะทำเช่นนี้เป็นเพียงความต้องการที่จะท้าทายกับกฎข้อบังคับต่างๆ เพราะเด็กในวัยนี้ต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ถ้าครูพบปัญหาขโมยหรือพบว่าเด็กบางคนอยากได้แย่ง ควรคิดว่าเขากำลังอยู่ในวัยที่ต้องการ อิสระ วินัยที่ขัดแย้งกับ หลักพัฒนาการของเด็กย่อมทำให้เด็กฝ่าฝืนได้ ”

สาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางวินัยนั้น กล่าวได้ว่า มีหลายสาเหตุด้วยกัน ซึ่งนักจิตวิทยาหลายท่านได้สรุปไว้ เช่น สมพร สุทัศน์ีย์ (2523: 54-60) สุชา และ สุรางค์ จันทน์เอม (2523: 14-17) และ ประสาน ทิพย์ธารา (2523: 86-98) ได้กล่าวสรุปถึงสาเหตุใหญ่ ๆ 2 ประการ คือ สาเหตุจากตัวเด็กและสาเหตุจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งแยกสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. สาเหตุของพฤติกรรมกระทำผิดวินัยที่เกิดจากตัวเด็กเอง แบ่งออกได้เป็น 2 สาเหตุ คือ

1.1 สาเหตุทางกาย มักเป็นสิ่งที่ติดตัวเด็กมาแต่กำเนิด เช่น ร่างกายผิดปกติ สติปัญญาอ่อน ความพิการ สุขภาพอ่อนแอ ทำให้เด็กมีปมด้อยและหาทางแสดงปมเด่นอาจแสดงพฤติกรรมต่างๆที่เป็นการรบกวนห้องเรียน เช่น พุดเสียงดัง ก้าวร้าว รังแกผู้อื่น เป็นต้น

1.2 สาเหตุทางใจ เนื่องมาจากการขาดการสนองความต้องการทางสังคมและอารมณ์ที่อาจเกิดจากความสูญเสียบิดา มารดา ความน้อยใจที่ไม่ได้รับความอบอุ่น ขาดความเอาใจใส่ จะทำให้กลายเป็นเด็กเจ็บขริบ ไม่พูดจาและแยกตัวออกจากสังคม ความตึงเครียด ความกระวนกระวาย ความสับสน ความล้มเหลว อาจทำให้เด็กแสดงออกโดยการก้าวร้าว ทำลายสิ่งของและรังแกเพื่อนได้

2. สาเหตุของพฤติกรรมกระทำผิดวินัยที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม แบ่งออกได้เป็น 2 สาเหตุ คือ

2.1 สาเหตุจากปัญหาทางครอบครัว สภาพแวดล้อมในบ้านเป็นส่วนสำคัญในความประพฤติของเด็ก สภาพแวดล้อมดังกล่าวนี้ ได้แก่ ทศนคติของบิดา มารดา ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และสัมพันธภาพภายในบ้าน ปัญหาครอบครัวมีความเกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับการกระทำผิดวินัยของเด็ก ครอบครัวที่มีการจัดระบบที่ดีย่อมจะมีส่วนในการสร้างวินัยให้เด็ก ทศนคติของบิดา มารดา มีความสำคัญต่อความประพฤติและบุคลิกภาพของเด็กเป็นอย่างมากเด็กที่มีบิดามารดารักและตามใจมากเกินไปจะทำให้ไม่รู้จักโตและเอาแต่ใจตัว จึงเข้ากับเพื่อนไม่ได้ และแยกตัวออกจากสังคม เด็กที่ถูกเกลียดชังจะเกิดความเจ้าคิดเจ้าแค้นไม่ไว้วางใจใคร มักจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ข่มขู่ หนีสังคม และชอบจับกลุ่ม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมีส่วนในการก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก เด็กที่ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากทางบ้านย่อมจะพยายามอย่างมากที่จะให้เป็นที่น่าสนใจที่โรงเรียน คนไม่กล้าเมื่อมาอยู่โรงเรียนจะกลายเป็นคนใจน้อย สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะทำให้เด็กประพฤติผิดวินัย บ้านเป็นสถาบันที่สำคัญและมีอิทธิพลยิ่งใหญ่แก่เด็ก บรรยากาศโดยทั่วไปในบ้านเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อระเบียบวินัยของเด็ก ความสัมพันธ์ทางครอบครัวที่แน่นแฟ้นและอบอุ่นจะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดความมั่นใจในตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง

2.2 สาเหตุจากสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สภาพการณ์ในโรงเรียนมีส่วนทำให้เด็กประพฤติผิด และเกิดพฤติกรรมที่ไม่ดีสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ไม่ดีและไม่เหมาะสมจะทำให้เด็กทำผิดกฎระเบียบต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากครู เพื่อน วิธีการปกครองชั้นเรียน และกฎระเบียบข้อบังคับสาเหตุของการประพฤติผิดทางวินัยอันเนื่องมาจากครู สรุปได้ดังนี้

2.2.1 สอนไม่ดี ไม่เตรียมการสอน ทำให้เด็กไม่รู้เรื่อง ไม่สนใจเรียน หยอกล้อกัน

2.2.2 ไม่ยุติธรรม เลือกที่รักมักที่ชัง ทำให้เด็กมีพฤติกรรมกระด้างกระเดื่องและก้าวร้าว แหย่และหยอกล้อเพื่อน

2.2.3 แต่งตัวไม่เหมาะสม ทำให้เด็กเกิดความไม่เชื่อถือและล้อเลียนครูและเกิดการต่อต้านครู

2.2.4 ขี้เกียจสอน ขอบทั้งห้องเรียน มาโรงเรียนสาย ทำให้เด็กขาดศรัทธา

2.2.5 เจ้าอารมณ์ โมโหง่าย อารมณ์ไม่คงเส้นคงวา ทำให้เด็กแค้นกลัว ขัดขืน

2.2.6 การไม่ยอมรับของครู ครูบางคนไม่ยอมรับพฤติกรรมบางอย่างของเด็กติดมาจากบ้าน เมื่อเด็กมาที่โรงเรียน ครูจะไม่ยอมรับและแยกเด็กออกจากกลุ่ม ทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจ กลายเป็นเด็กก้าวร้าวและก่อวุ่นชั้นเรียน

2.2.7 ไม่สนใจและไม่ให้ความสนใจแก่เด็กจะทำให้เด็กเกิดความคับแค้นใจ ไม่สนใจเรียนถ้าครูไม่เอาใจใส่เด็ก เด็กจะเรียกร้องความสนใจด้วยการพูดเสียงดัง ชุกชนจนเกินเหตุ แหย่เพื่อนหรือล้อกลุมิครู

การปกครองชั้นเรียนและบรรยากาศในห้องเรียนก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาทางวินัยได้มาก ทศนคติของครูกับการรักษาระเบียบวินัยนั้นนับว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนว่าจะไปทางที่พึงปรารถนาหรือไม่ ครูจะรักษาระเบียบวินัยในห้องเรียนได้ดีนั้น จึงควรที่จะมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนจัดกิจกรรมการสอนอย่างสนุกสนานมีชีวิตชีวา พยายามดึงนักเรียนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนให้มากที่สุด แต่ถ้านักเรียนยังทำผิดวินัยอย่างจงใจอีกก็พยายามค้นหาสาเหตุและพยายามแก้ไขพฤติกรรมนั้น จากคำกล่าวข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการประพฤติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และมีอิทธิพลต่อวินัยของนักเรียน การสร้างวินัยและการออกกฎระเบียบข้อบังคับควรจะต้องเกิดจากความเห็นชอบทั้งของนักเรียนและครูโดยมีการวางแผนร่วมกัน ครูต้องมีบทบาทสำคัญทั้งในการเป็นผู้นำที่ดีและถือว่ระเบียบวินัยต้องเป็นเรื่องที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ เพราะนักเรียนเป็นผู้สร้างระเบียบวินัยขึ้นเอง นอกจากนี้นักเรียนจะต้องรู้จักหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติตามกฎระเบียบด้วย ถ้าครูและนักเรียนร่วมกันจัดระบบงานในชั้นเรียนได้ดีแล้วเหตุขัดแย้งต่าง ๆ ก็จะไม่เกิดขึ้น เด็กจะไม่กระทำผิดวินัย

ลักษณะของวินัยที่ดี

ระเบียบวินัยจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการอบรมฝึกฝน ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญต้องสร้างให้เกิดขึ้น และต้องปลูกฝังอบรมกันอย่างต่อเนื่อง ตามที่ วิศิษฎ์ หมายดี (2541 : 44) กล่าวว่า การส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานปกครองนักเรียนเกี่ยวกับวินัยในโรงเรียน โรงเรียนจะต้องจัดทำให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ การส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรมอันดีงามจะต้องจัดทำในรูปแบบต่าง ๆ และจะต้องทำความยืดหยุ่นมากที่สุด เพราะนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นผู้อยู่ในวัยรุ่น ยังขาดความรอบคอบในการตัดสินใจทุก ๆ ด้าน การพยายามให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ จะต้องให้ความระมัดระวังอย่างยิ่ง นอกจากนี้ต้องหากิจกรรมหรือแนวทางต่าง ๆ เพื่อโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นถึงความจำเป็นในการประพฤติตามระเบียบกฎเกณฑ์ คุณธรรม จริยธรรม ด้วยความรู้สึกที่เต็มใจมากที่สุด

การรักษาวินัย

การรักษาวินัยเป็นการปฏิบัติตามคำสั่ง ระเบียบ หรือข้อบังคับซึ่งเกิดจากการเข้าใจเหตุผลของการกระทำตามระเบียบหรือคำสั่งนั้น กล่าวคือ การที่ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับนั้น เนื่องจากผู้ปฏิบัติเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า หรือมุ่งให้เกิดวินัยในตนเอง คำสั่ง ระเบียบ หรือข้อบังคับนั้นๆ มีจุดมุ่งหมายในการเสริมสร้างบุคคลให้เป็นผู้มีความประพฤติดีรวมทั้งการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยนั้นควรนำเหตุผลแวดล้อมหลายด้านมาประกอบการพิจารณา ดังที่ สมพงษ์ เกษมสิน (2526: 222-223) กล่าวว่า ในสังคมหรือหน่วยงานใดก็ตามมีวิธีการรักษาระเบียบวินัยอยู่ 2 ลักษณะ คือ

1. **การรักษาวินัยในทางปฏิฐาน** หมายถึง การรักษาวินัยที่มุ่งเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน มุ่งสร้างสรรคความเข้าใจระหว่างผู้ร่วมงานให้ตระหนักถึงความสำคัญของระเบียบวินัย ก่อให้เกิดความร่วมมือ ความเข้าใจอันดีในระเบียบข้อบังคับ เป็นผลให้ผลผลิตของสังคมสูงขึ้น และธำรงไว้ซึ่งความสมัครสมานสามัคคีของบุคคลและกลุ่ม

2. **การรักษาวินัยในทางนิเสธ** หมายถึง การรักษาวินัยที่มุ่งบังคับให้บุคคลที่อยู่ในกรอบขอบเขตของวินัย ให้ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัดถ้าหากไม่ปฏิบัติตามแล้วจะถูกลงโทษ การรักษาวินัยในลักษณะนี้ผู้ปฏิบัติงานอยู่ในระเบียบวินัยด้วยความเกรงกลัวหรือไม่เต็มใจแต่ต้องยอมปฏิบัติตาม เป็นผลให้เกิดผลเสียต่อการบริหารงานขององค์การและจะนำมาซึ่งความแตกแยกของบุคคลและกลุ่มบุคคลในองค์การการรักษาวินัยแบบนี้มีลักษณะการดำเนินการ ดังนี้

2.1 มุ่งพิจารณาวินัยเป็นรายบุคคล

2.2 ใช้วิธีการบังคับให้ปฏิบัติตาม

2.3 หน้าที่การรักษาวินัยเป็นของผู้บังคับบัญชาฝ่ายเดียว

2.4 ผู้บังคับบัญชาเป็นฝ่ายกำหนดระเบียบแก่ส่วนรวม มิใช่ส่วนรวมเป็นฝ่ายสร้างและรักษาระเบียบวินัย

พนัส หันนาคินทร์และคณะ (2542: 240-242) ได้กล่าวถึงลักษณะการรักษาวินัยไว้ 3 ลักษณะ คือ

1. การเสริมสร้างให้เกิดวินัยในตนเอง ซึ่งนับว่าเป็นการรักษาวินัยที่ดีที่สุดเพราะเป็นการทำให้ประพฤติดีด้วยความสำนึกในความดีที่เป็นสิ่งประกันการประพฤติชั่วโดยทำความเข้าใจและศึกษาวินัยที่กำหนดขึ้นให้เข้าใจอย่างชัดเจน และสร้างเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานตระหนักถึงความสำคัญของวินัยว่า เป็นการที่จะช่วยให้การทำงานร่วมกันเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และก่อให้เกิดผลดีต่อส่วนรวม

2. การปฏิบัติเมื่อมีการทำผิดวินัยเกิดขึ้น เพื่อควบคุม และส่งเสริมการปฏิบัติงานตามระเบียบวินัย อาจด้วยการลงโทษ หรือให้ได้รับโทษด้วยวิธีการที่เหมาะสมยุติธรรมและเป็นธรรม

ประวีณ ณ นคร (2527: 5-6) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการสร้างและรักษาระเบียบวินัยไว้ว่า

1. วินัยมีสภาพอ่อนไหวเหมือนน้ำ เปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะแวดล้อมได้ง่าย จากแนวคิดนี้วินัยจึงต้องทำให้นิ่มนวล ให้เต็มรูปทั้งในทางส่งเสริม ป้องกันและปราบปรามให้เต็มที่ทั้งระบบ เป็นวงจรและครบทุกขั้นตอน โดยมีความต่อเนื่องและจริงจังทั้งจะต้องปรับสภาพแวดล้อมให้เป็นไปในทางส่งเสริมวินัยด้วย

2. วินัยเกิดขึ้นด้วยแรงจูงใจและแรงบังคับ มีบุคลากรในการดำเนินการเกี่ยวกับวินัย

3. วินัยเกิดขึ้นด้วยความสมัครใจ จึงควรเน้นหนักในทางเสริมสร้างให้เกิดอัตนัย (Self Discipline) มากกว่าการบังคับให้รักษาวินัย (Authoritarian Discipline)

4. การสร้างวินัยหมู่ (Group Discipline) ได้ผลดีในวงงานมากกว่าสร้างวินัยส่วนบุคคล (Individual Discipline)

5. วินัยที่ต้องการให้มีลักษณะเชิงพฤติกรรม ควรใช้กระบวนการทางพฤติกรรมเข้าช่วยในการสร้างวินัย

6. วินัยเป็นผลผลิตของภาวะผู้นำ วินัยดีมาจากผู้นำดี

สรุปว่า วินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับของสังคม ดังนั้นการเสริมสร้างวินัยให้แก่นักเรียน จึงควรครอบคลุมถึงการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้สามารถประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผน คุณธรรม นโยบายและข้อบังคับของโรงเรียน สังคมได้อย่างเหมาะสม โดยไม่ก่อความเดือดร้อนให้กับสังคม

กระบวนการรักษาระเบียบวินัย

ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานให้ดำเนินไปด้วยความสงบเรียบร้อยบรรลุตามจุดประสงค์ของหน่วยงานหรือองค์การอย่างมีประสิทธิภาพนั้น กลไกสำคัญแห่งการรักษากฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือที่เรียกว่า “การรักษาวินัย” มิได้อยู่ที่การกำหนดกฎเกณฑ์ให้สมบูรณ์และมีบทลงโทษไว้ รุนแรงแต่อยู่ที่การปฏิบัติของบุคคลในหน่วยงาน ดังนั้น หน่วยงานหรือองค์การจึงต้องมีกระบวนการในการรักษาระเบียบวินัยที่เหมาะสม โดยยึดหลักการสร้างความเข้าใจและยอมรับร่วมกันระหว่างบุคลากรในหน่วยงาน เพราะกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ จะบรรลุจุดประสงค์ได้นั้น มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางวินัยของหน่วยงาน ซึ่งดำเนินการอย่างเป็นระบบ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2548) กำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 นักเรียนและนักศึกษาต้องไม่ประพฤติตน ดังต่อไปนี้

- (1) หนีเรียนหรือออกนอกสถานศึกษาโดยไม่ได้รับอนุญาตในช่วงเวลาเรียน
- (2) เล่นการพนัน จัดให้มีการเล่นการพนัน หรือมั่วสุมในวงการพนัน
- (3) พกพาอาวุธหรือวัตถุระเบิด
- (4) ชื้อ จำหน่าย แลกเปลี่ยน เสพสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สิ่งมีเมา บุหรี่ หรือยาเสพติด
- (5) ลักทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ ช่มชู้ หรือบังคับขืนใจเพื่อเอาทรัพย์สินบุคคลอื่น
- (6) ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น เตรียมการหรือกระทำการใด ๆ อันน่าจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน
- (7) แสดงพฤติกรรมทางชู้สาวซึ่งไม่เหมาะสมในที่สาธารณะ
- (8) เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี
- (9) ออกนอกสถานที่พักเวลากลางคืน เพื่อเที่ยวเตร่หรือรวมกลุ่ม อันเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ 2 ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษากำหนดระเบียบว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษาได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้

ณัฐนิภา คูปรัตน์ (ม.ป.ป.: 4-5) ได้กล่าวถึงกระบวนการเกี่ยวกับวินัยที่น่าสนใจว่า ตัวแบบกระบวนการเกี่ยวกับวินัยซึ่งจะช่วยให้เกิดระเบียบวินัยในหน่วยงานและองค์การประเภทต่าง ๆ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญคือ การกำหนดกฎระเบียบ การสื่อสารหรือแจ้งกฎระเบียบ การประเมินพฤติกรรมที่ปรากฏ และการปรับพฤติกรรมและการลงโทษ

กลูค (Glueck 1978 : 606-607) กล่าวว่า ระเบียบวินัยในองค์กรนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะเป็นสิ่งประกันประสิทธิผลของงานและการปฏิบัติงานและยังจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานยึดมั่นและยอมรับ

กฎระเบียบในการปฏิบัติงาน จึงได้เสนอตัวแบบเกี่ยวกับกระบวนการรักษาระเบียบวินัย ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดกฎระเบียบ การสื่อสารหรือแจ้งกฎระเบียบการประเมิณพฤติกรรมที่ปรากฏ และการปรับพฤติกรรม

กระบวนการรักษาระเบียบวินัยที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บังคับบัญชาจะต้องให้ได้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงานได้มีส่วนร่วมงานในการกำหนดกฎระเบียบและได้รับรู้กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ร่วมกัน เมื่อมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากกฎระเบียบควรจะได้มีการพิจารณาถึงสาเหตุของพฤติกรรมเพื่อจะได้ปรับ พฤติกรรมให้เหมาะสมต่อไป

พิกเจอร์ และ มายเยอร์ (Pigors and Myers 1973 : 332-336) ได้กล่าวถึงกระบวนการรักษาระเบียบวินัยว่า ในการรักษาระเบียบวินัยนั้นมีความจำเป็นต้องกระทำเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้ คือ

1. สืบสวนสอบสวนเบื้องต้น
2. พบปะพูดคุยกับผู้ร่วมงานหรือกระทำผิดเป็นการส่วนตัวอย่างไม่เป็นทางการ
3. ว่ากล่าวตักเตือนโดยการพูด
4. ว่ากล่าวตักเตือนโดยการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน
5. ให้ออก หรือย้าย หรือไล่ออก

พัทยา สายหนู (2529 : 183) กล่าวว่า การกำหนดกฎระเบียบต้องกำหนดให้แน่นอน มั่นคง ปลุกฝังความเคยชินในระเบียบนั้น ด้วยการอบรมทั้งทางตรงและทางอ้อม ยิ่งปลุกฝังระเบียบของสังคมเข้าใจในการกระทำทุกอย่างของชีวิตได้มาก ก็ยิ่งจะทำให้รักษาสภาพของระเบียบวินัยได้มั่นคงเท่านั้น และเมื่อมีการกำหนดและปลุกฝังระเบียบแล้วจะต้องมีมาตรการที่ได้ผล ไม่ให้คนฝ่าฝืนระเบียบ โดยสามารถห้ามปรามลงโทษทัณฑ์ผู้ฝ่าฝืน ละเมิดตั้งแต่ต้นทุกโอกาสและสถานที่ ทำให้ไม่มีใครกล้าฝ่าฝืนระเบียบของสังคมได้จริงจัง

กลู็ค (Glueck 1978: 607) กล่าวว่า องค์ประกอบแรกที่สำคัญในการรักษาระเบียบวินัยคือ การกำหนดกฎระเบียบในการประพฤติและการปฏิบัติงานซึ่งจะต้องเป็นที่ยอมรับของบุคคลในหน่วยงาน

ชรูเดน และ เชอร์แมน (Chruden and Sherman 1980 : 451) ได้เสนอ กฎเกณฑ์ในการกำหนดกฎระเบียบไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. การกำหนดกฎระเบียบจะต้องเป็นกฎระเบียบที่มีเหตุผล
2. กฎระเบียบจะต้องไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว
3. การกำหนดกฎระเบียบจะต้องไม่สร้างด้วยคนคนเดียว
4. การกำหนดกฎระเบียบต้องคำนึงเพื่อเกิดความถูกต้องมิใช่เพื่อการลงโทษ
5. การกำหนดกฎระเบียบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษ จะต้องมีรูปแบบการลงโทษที่

เหมาะสม

6. อย่าลงโทษซ้ำแล้วซ้ำอีก หรือ เป็นการซ้ำเติม

7. กฎระเบียบที่กำหนดขึ้นจะต้องมุ่งหวังเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อทุกคน

ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียน พันธ์ หันนาคินทร์ (2538 : 215) ได้ให้ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยนักเรียนว่าควรจะให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบ โดยให้นักเรียนได้เข้าใจเหตุผลและเห็นดีเห็นงามจากการปฏิบัติระเบียนนั้น อย่าให้นักเรียนมีความรู้สึกเหมือนถูกบีบบังคับ ระเบียนวินัยที่ดีจะต้องมาจากนักเรียนและการกำหนดระเบียบข้อบังคับนั้น ควรให้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม นักเรียนควรมีส่วนร่วมด้วยเป็นอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติตาม เพราะจะช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจจุดมุ่งหมายและเห็นความสำคัญของระเบียบทุกข้อที่กำหนดขึ้น นักเรียนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบเพราะเห็นดีเห็นงามด้วยตนเอง มิใช่ด้วยอำนาจภายนอกบังคับ และกาญจนา หาสิตพันธ์ (2510 : 193) ยังมีความเห็นสอดคล้องกันว่าระเบียบที่เหมาะสมนั้นจะต้องให้นักเรียนมีโอกาสอภิปราย และเห็นชอบจึงเป็นสิ่งที่นักเรียนพร้อมที่จะปฏิบัติตามเพราะการฝ่าฝืนเปรียบเหมือนการไม่เคารพมติของสังคม ไม่เคารพตนเองอีกด้วย ดังนั้นการให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบจะเป็นหนทางหนึ่งที่สามารถช่วยให้ปัญหาทางวินัยลดน้อยลง

เชาว์ มณีนวษ์ (2537 : 170-174) ได้สรุปสาเหตุที่นักเรียนขาดวินัย ดังนี้

1. ตัวนักเรียนเอง เช่น ร่างกายผิดปกติ ความพิการ สุขภาพอ่อนแอ ขาดความอบอุ่น ขาดการเอาใจใส่ ตลอดจนสติปัญญาไม่ดี เป็นต้น
2. กลุ่มเพื่อนนักเรียน เช่น เพื่อนฝูงชักชวนกันก่อการวิวาท หรือสร้างบรรยากาศตึงเครียดเกิดขึ้นในโรงเรียน
3. โรงเรียน เช่น ปัญหาจากครู - อาจารย์ อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมไม่ดี กฎระเบียบของโรงเรียน เป็นต้น
4. ทางบ้านหรือสิ่งแวดล้อมที่เด็กอาศัยอยู่ เช่น ทางบ้านมีภูมิหลังไม่ดี สังคมรอบ ๆ บ้านไม่ดี เป็นต้น
5. สภาพสังคมโดยส่วนรวมของบ้านเมืองอยู่ในสภาพไม่ดี ก็มีผลทำให้นักเรียนพลอยไม่ดี ขาดเรียนไปด้วย

การสื่อสารหรือแจ้งกฎระเบียบ

การสื่อสารหรือแจ้งกฎระเบียบสามารถกระทำได้หลายทางทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนี้ก็เพื่อจุดประสงค์ที่จะให้บุคลากรในหน่วยงานได้มีส่วนร่วมรับรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานที่กำหนดขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจอันที่จะร่วมมือทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

มีความเข้าใจอันดีต่อกันและทั้งหน่วยงาน และการสื่อสารหรือแจ้งกฎระเบียบอย่างมีประสิทธิภาพ นั้น เป็นความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชา ที่จะหาวิธีการที่จะให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

กลูค (Glueck 1978 : 607) กล่าวว่า การสื่อสารหรือแจ้งกฎระเบียบนั้น ถ้าผู้ร่วมงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับกฎระเบียบจะช่วยให้ได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

มาธิส และ แจ็คสัน (Mathis and Jackson 1976 : 352-355) ได้เสนอรูปแบบของการสื่อสารระบบข้อมูล ซึ่งสามารถจะสื่อสารให้บุคลากรในหน่วยงานได้รู้ข้อมูลรวมทั้งนโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานไว้หลายทาง ดังนี้

1. โดยการจัดทำคู่มือสำหรับคนในหน่วยงาน จุดประสงค์สำคัญก็เพื่อที่จะให้คนในหน่วยงานได้เข้าใจและปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ
2. จัดระบบการให้คำแนะนำสำหรับผู้มีปัญหา
3. จัดให้คนในหน่วยงานได้มีสถานที่ที่เป็นที่ระบายออกของปัญหา ความคับข้องใจและความรู้สึกต่าง ๆ โดยให้มีผู้รับรู้และผู้รับฟัง
4. การจัดทำวารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์หรือวารสารของหน่วยงานเพื่อเสนอข่าวคราว ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ

เซลิส และ สตร๊วต (Sayles and Strauss 1981 : 131) ได้กล่าวถึงลักษณะการสื่อสารหรือแจ้งกฎระเบียบให้มีประสิทธิภาพไว้ว่า

1. จะต้องมีการสื่อสารหรือการแจ้งกฎระเบียบทันทีทันใด โดยการอธิบายให้บุคลากรเข้าใจ โดยเฉพาะสำหรับผู้เข้ามาอยู่ใหม่
2. ติดป้ายประกาศที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย และแจกคู่มือ เอกสารในบางกรณี อาจเขียนรายละเอียดของบทลงโทษผู้กระทำความผิดในหนังสือสัญญาได้ด้วย
3. เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ ควรมีการเรียกประชุมกลุ่มหรือตัวแทนของกลุ่ม หรือการพบปะกันเป็นการส่วนตัว อย่างไม่เป็นทางการทันที
4. เมื่อมีการฝ่าฝืนระเบียบควรมีการเตือนก่อน

นอกจากนั้น บีช (Beach 1975 : 607) ยังได้ให้ข้อคิดเห็นว่าผู้ร่วมงานควรจะรู้กฎระเบียบ ก่อนที่ร่วมกันทำงานและวิธีการที่ใช้ในการสื่อสารหรือแจ้งกฎระเบียบ ส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะของการแจ้งกฎระเบียบต่างๆ บทลงโทษและอธิบายในคู่มือ โดยแจกให้กับทุกคนที่เข้ามาในหน่วยงาน ซึ่งอาจจะมีการติดตามผลโดยการอธิบายด้วยคำพูด และนอกจากนั้นยังต้องใช้วิธีติดป้ายประกาศด้วย

จะเห็นได้ว่าการสื่อสารหรือแจ้งกฎระเบียบอย่างมีระบบด้วยวิธีการต่าง ๆ ร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้การรักษาระเบียบวินัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การประเมินพฤติกรรม

เมื่อกฎระเบียบได้ถูกนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว การวัดและประเมินพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานที่ปรากฏเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง ในหน่วยงานโดยทั่วไป เครื่องมือหรือกลไกที่จะใช้วัดและประเมินพฤติกรรมที่ปรากฏคือ การวัดและประเมินพฤติกรรมที่ปรากฏว่า เบี่ยงเบนไปจากข้อตกลงที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร โดยการสังเกตและสอบสวนหาสาเหตุของพฤติกรรมนั้นๆ กลูค (Glueck 1978 : 608)

ในการประเมินพฤติกรรมที่ปรากฏสำหรับพฤติกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบวินัยนั้น ครูเป็นผู้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะสังเกตและประเมินพฤติกรรมของนักเรียน ทั้งนี้เพราะครูเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียน แต่การประเมินพฤติกรรมนักเรียนจะต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง ดังที่ ชม ภูมิภาค (2525 : 139) ได้แสดงทัศนะในการประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่ครูควรคำนึงถึงสรุปได้ว่า ครูต้องศึกษาความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนเพื่อจะได้ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคลและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง เพราะอาจจะมีบางสิ่งบางอย่างที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจของนักเรียน นอกจากนั้น ครูต้องเป็นนักวิจัยและสนใจเรื่องวิจัยทุกแง่มุม เพื่อจะกำหนดการวิจัยมาแก้ปัญหา หรือคาดการณ์ได้ล่วงหน้านั่นเอง

ดังนั้นในการประเมินพฤติกรรม ผู้มีหน้าที่ในการประเมิน จะต้องใช้วิธีการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และข้อมูลต่าง ๆ ที่บันทึกพฤติกรรมไว้แล้วนำมาประเมินและพิจารณาถึงสาเหตุของพฤติกรรมเพื่อปรับพฤติกรรมให้ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และการประเมินพฤติกรรมของนักเรียน ผู้บริหารและครูจำเป็นต้องเข้าใจพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมาอย่างแจ่มแจ้ง เพื่อจะได้รู้จักนักเรียนได้ดี ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อไป

การปรับพฤติกรรม

เมื่อปรากฏพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากองค์การหรือหน่วยงานคาดหวังไว้ การปรับพฤติกรรมมีความจำเป็นและต้องดำเนินการทันที เพื่อให้กฎระเบียบเป็นกรอบในการควบคุมพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างแท้จริงซึ่งต้องอาศัยหลักการต่าง ๆ และพฤติกรรมที่ขัดต่อกฎข้อบังคับระเบียบวินัย ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนกฎหมายของบ้านเมืองมีผลกระทบกระเทือนต่อผู้อื่นทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

อาร์มสตรอง และ ซาเวจ (Armstrong and Savage 1983 : 439-442) กล่าวว่า การปรับพฤติกรรมนั้น กระทำได้โดยการใช้การเสริมแรงทางบวก การให้การเสริมแรงทางลบ การลงโทษ และการปราบปราม พร้อมได้เสนอแนวทางในการนำเอาวิธีการปรับพฤติกรรมไปใช้ไว้ ดังนี้

1. การแยกแยะพฤติกรรม โดยวิธีการพิจารณาพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมซึ่งจะต้องระบุรายละเอียดของพฤติกรรมให้ชัดเจน

2. รวบรวมข้อมูลจากพฤติกรรมที่พิจารณาแล้ว เช่น การนับจำนวนครั้งของพฤติกรรมเพื่อนำเอาข้อมูลไปวิเคราะห์ และประกอบการพิจารณาพฤติกรรมนั้นๆ

3. วางแผนพัฒนา เพื่อนำเอาไปใช้กับการกระทำนั้นๆ เพื่อให้ลดพฤติกรรมลง

4. นำเอาข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาเพื่อสังเกตการเปลี่ยนแปลงว่า พฤติกรรมนั้นมีมากขึ้นหรือลดลง นอกจากนั้น มาร์เบิล (Marple 1968 : 2124 - A) ได้ทำการศึกษาวิธีการปรับพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นแนวทางในการปรับพฤติกรรมและขจัดปัญหาทางวินัยของนักเรียน พบว่า

1. วิธีการที่มีประสิทธิภาพที่สุด คือ วิธีการพิจารณาปัญหาร่วมกันในกลุ่มผู้ทำหน้าที่แก้ปัญหา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

2. การปรับพฤติกรรมและขจัดปัญหาทางวินัยของนักเรียนด้วยการลงโทษทางกาย มีประสิทธิภาพน้อยกว่าการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

3. การขจัดปัญหาทางวินัยด้วยการพูดคุยกับนักเรียนเป็นส่วนตัวเท่านั้น เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพที่สุด

4. เมื่อใช้วิธีการร่วมกันแก้ปัญหาไปแล้ว ต้องมีการติดตามผลอย่างใกล้ชิด และต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน

ในการปรับพฤติกรรมนั้น จะเห็นว่าเมื่อปรากฏว่าคนในหน่วยงานมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจาก กฎระเบียบ ข้อบังคับ ของหน่วยงานการปรับพฤติกรรมมีความจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งต่อตัวเองและสังคม และการปรับพฤติกรรมสามารถกระทำได้หลายทางทั้งทางสร้างเสริม การปราบปรามและลงโทษ สำหรับการลงโทษนั้นนับเป็นวิธีการปรับพฤติกรรมวิธีหนึ่ง ซึ่งอาจจะได้ผลหากมีการลงโทษที่เหมาะสม

ประสาธ อิศรปริดา (2522 : 143) กล่าวว่า วิธีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงพฤติกรรม (Behavior Modification) อันไม่พึงประสงค์มีอยู่หลายวิธี แต่ปรากฏว่าคนมักจะใช้วิธีการลงโทษด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อมิให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ไม่เหมาะสมและมีพฤติกรรมใหม่ที่ต้องการ แต่วิธีการลงโทษนั้น อาจจะระงับพฤติกรรมต่าง ๆ ไปได้ชั่วคราว และจะกลับมาปรากฏออกมาอีกในโอกาสอื่น ๆ ในภายหลัง ฉะนั้นการลงโทษจึงไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุด แต่เป็นวิธีที่ง่ายที่สุด

เกี่ยวกับหลักการพิจารณาการลงโทษ สมาน รัชสิโยภษญ์ (2528 : 99) ได้กล่าวว่า การพิจารณาการลงโทษจะต้อง

1. ยุติธรรม กล่าวคือ การลงโทษจะต้องให้ความยุติธรรม มีการสอบสวนหาข้อเท็จจริง ด้วยกระบวนการที่ยุติธรรม ดำเนินการด้วยเที่ยงธรรม และเปิดโอกาสให้อุทธรณ์ได้
 2. เป็นธรรม กล่าวคือ การลงโทษจะต้องเป็นไปโดยเสมอหน้ากันใช้ดุลยพินิจในการลงโทษหนักเบาตามควรแก่กรณี เพราะความไม่เป็นธรรม จะก่อให้เกิดการสูญเสียขวัญและกำลังใจ
 3. ฉบับล้น กล่าวคือ เมื่อมีผู้กระทำผิดต้องดำเนินการพิจารณาโทษฉบับล้นมิชักช้า
- ข้อ 4 ในระเบียบนี้

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดวิธีการเสริมสร้างวินัยออกเป็น 2 แนวทาง ดังนี้ คือ

แนวทางที่ 1 เป็นการเสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั่วไปในเรื่องเกี่ยวกับวินัยของนักเรียน โดยดำเนินการในลักษณะโครงการหรือแผนปฏิบัติงานซึ่งเป็นโครงการเฉพาะกิจที่มีการปฏิบัติเป็นครั้งคราว เช่น การจัดนิทรรศการ การประกาศเชิญชวน การอบรม เป็นต้น ซึ่งจะช่วยเสริมย้ำหรือกระตุ้นเตือนให้นักเรียนเกิดวินัยในเรื่องนั้น ๆ

แนวทางที่ 2 เป็นการเสริมสร้างวินัยนักเรียนเป็นรายบุคคลที่เน้นผลเป็นพฤติกรรม แนวทางนี้จะผสมผสานแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่มีผู้ทดลองใช้แล้วสอดคล้องในงานฝ่ายปกครอง ที่มีแนวทางการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ นักเรียนเป็นผู้ลงมือกระทำเองโดยมีครูคอยช่วยชี้แนะให้กำลังใจและ ติดตามการปฏิบัติตนของนักเรียนจนสามารถควบคุม ตนเองได้ ประพฤติปฏิบัติจนเป็นนิสัย

รายละเอียดขั้นตอนการเสริมสร้างวินัยนักเรียน มีดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 คณะกรรมการดำเนินกำหนดเรื่องที่จะปลูกฝังและเสริมสร้างวินัยนักเรียนแล้วหาพฤติกรรมที่ต้องการจะเสริมสร้าง โดยการสอบถามจากครูหรือนักเรียนหรือถามทั้งครูและนักเรียน

ขั้นที่ 2 ครูประจำชั้นหรือครูที่ได้รับมอบหมายให้นักเรียนสำรวจตนเอง โดยเลือกพฤติกรรมนักเรียนคิดว่าควรเสริมสร้างหรือปรับปรุงแก้ไข ประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องจากพฤติกรรมกำหนดให้ซึ่งควรทำในระดับห้องเรียน

ขั้นที่ 3 ครูประจำชั้นหรือครูที่ได้รับมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนนำพฤติกรรมที่ตนได้สำรวจไว้ในขั้นที่ 2 มาจัดลำดับความสำคัญจะเสริมสร้างหรือปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมใด

ขั้นที่ 4 ครูประจำชั้นหรือครูที่ได้รับมอบหมาย ให้นักเรียนนำพฤติกรรมที่ตนจัดลำดับความสำคัญไว้ในขั้นที่ 3 อันดับที่ 1, 2 ... มาวางแผนการการปฏิบัติตนโดยกำหนดวิธีการปฏิบัติเกณฑ์และเงื่อนไขให้ชัดเจน ซึ่งอาจวางแผนการปฏิบัติตนครั้งละ 1 พฤติกรรมหรือมากกว่าก็ได้

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขีดจำกัดของ แต่ละบุคคล พฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนไม่จำเป็นต้องซ้ำกัน โดยครูประจำชั้นหรือครูที่ได้รับมอบหมายจะคอยให้คำปรึกษาแนะนำและให้กำลังใจ

ขั้นที่ 5 ให้นักเรียนปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และบันทึกพฤติกรรมการปฏิบัติตามโดยสม่ำเสมอ

ขั้นที่ 6 ครูประจำชั้นหรือครูที่ได้รับมอบหมาย คอยติดตามผลการประพฤติปฏิบัติของนักเรียน แต่ละบุคคลเป็นระยะ ๆ ถ้าพบว่านักเรียนคนใดไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้ ครูจะร่วมกับ นักเรียนหาสาเหตุและวิธีการปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 7 การประเมินผลพฤติกรรมนักเรียนประเมินด้วยวิธีการ ดังนี้

7.1. ตรวจสอบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนเป็นระยะ ๆ โดยใช้ขั้นตอนการติดตามผล

7.2. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนนับตั้งแต่เริ่มโครงการ เพื่อดูพัฒนาการเกี่ยวกับพฤติกรรมปลูกฝังและเสริมสร้าง ซึ่งอาจจะสังเกตความสนใจและความตั้งใจในการเข้าร่วมโครงการนี้ในทุกขั้นตอน เพื่อให้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนสำหรับการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในระหว่างที่นักเรียนปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ นั้นครูอาจใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งครูอาจเป็นผู้สังเกตเองหรือมอบหมายให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งสังเกตตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับพฤติกรรมที่จะสังเกตด้วยว่าเป็นพฤติกรรมที่สะดวกต่อการสังเกตหรือไม่ และผู้สังเกตนั้นต้องสังเกตตามแบบปฏิบัติที่ผู้ถูกสังเกตทำได้ด้วย พฤติกรรมที่สะดวกต่อการสังเกต เช่น การแต่งเครื่องแบบ นักเรียนถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน, การมาโรงเรียนทันเวลา ส่งงานครูตามกำหนดเวลา ฯลฯ หากไม่สะดวกต่อการสังเกตก็ใช้การประเมินจากการบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนโดยสม่ำเสมอ

1. บทบาทของโรงเรียนในการรักษาระเบียบวินัย

ระเบียบวินัยเป็นพื้นฐานอันสำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า และการที่จะสร้างระเบียบวินัยให้นักเรียนนั้นเป็นเรื่องจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องกระทำความควบคู่ไปกับการด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ โรงเรียนจึงควรตระหนักในการเสริมสร้างและรักษาระเบียบวินัยเพราะถ้าโรงเรียนขาดระเบียบวินัยความสงบสุขในโรงเรียนก็จะไม่เกิดขึ้น การเรียนการสอนก็จะไม่บังเกิดผลเต็มที่ ในขณะที่เดียวกันคุณภาพการศึกษาก็จะไม่ลดน้อยลงเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาไปจากโรงเรียนไปเป็นผู้ใหญ่ย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคมเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ฉะนั้นโรงเรียนจึงต้องทำหน้าที่ในการรักษาระเบียบวินัยในการสร้างเสริม ป้องกันและแก้ปัญหาเกี่ยวกับวินัยของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ

จากเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2527 กระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา (ม.ป.ป.: 8-9) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านงานปกครองนักเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบวินัยนักเรียน เพื่อให้ได้เกณฑ์มาตรฐานและมีประสิทธิภาพไว้

4 ประการ พอสรุปได้ ดังนี้

1. การวางแผน โรงเรียนจะต้องจัดทำแผนงานปกครองนักเรียนประจำปี จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน รวบรวมและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัย การฝึกอบรมทางควบคุมความประพฤติและพัฒนาคุณธรรมของนักเรียน

2. การส่งเสริมให้นักเรียนมีความประพฤติดี โรงเรียนจะต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมตลอดจนการรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความประพฤติและระเบียบวินัย มีการฝึกอบรมด้านจริยธรรม คุณธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม ติดตามการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนรวมทั้งการยกย่องให้กำลังใจแก่ผู้ประพฤติดี เพื่อเป็นตัวอย่าง

3. การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน เช่น การแต่งกาย กริยา มารยาท ความไม่มีระเบียบเรียบร้อย ฯลฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การพัฒนาลักษณะนิสัยที่ดีงามของนักเรียน โรงเรียนจะต้องพัฒนาลักษณะนิสัยที่ดีงาม เช่น การประหยัด ความสามัคคี ความอดทน อดกลั้น ฯลฯ

เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ในการรักษาวินัยนักเรียนนั้น กล้า ทองขาว (2528 : 149) เสนอไว้ว่า ผู้บริหารควรมีบทบาท ดังนี้

1. กำหนดระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ผู้บริหารร่วมกับคณะครูและสภานักเรียน ทำหน้าที่ออกระเบียบข้อบังคับภายใต้ข้อจำกัด ความจำเป็น ความต้องการ และวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อเป็นบทกำหนดแนวทางปฏิบัติแก่ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง

2. ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เกี่ยวกับเรื่องของวินัยนักเรียนและการรักษาวินัยนักเรียน

3. ส่งสอนอบรม ศีลธรรม จริยธรรม ควบคุมกวดขันเรื่องวินัยแก่นักเรียน กวดขันครูในด้านการสั่งสอน อบรมศีลธรรม

4. เป็นที่ปรึกษาของครู และคณะกรรมการนักเรียน ในด้านพิจารณากิจกรรม ฝึกอบรม ศีลธรรม จรรยา กิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

5. จัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในโรงเรียนให้น่าอยู่ อบอุ่นมีสถานที่และบริเวณร่มรื่น คณะครูมีความสมัครสมานสามัคคีกัน ผู้บริหารให้ความอบอุ่นแก่ครูและนักเรียนให้ครูและนักเรียน เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นที่พึ่งได้

6. รับฟังข้อเสนอแนะของครู ผู้ปกครอง และผู้แทนนักเรียนในด้านการควบคุมกวดขันเกี่ยวกับระเบียบวินัยนักเรียน

7. รับฟังข้อเสนอแนะของครู ผู้ปกครอง และผู้แทนนักเรียนในด้านการควบคุมกวดขันเกี่ยวกับระเบียบวินัยนักเรียน

8. ส่งเสริมให้ครูอุทิศตนให้แก่โรงเรียนมากยิ่งขึ้น ให้ครูเอาใจใส่ต่อนักเรียนเป็นรายบุคคล กรณีที่มีปัญหา และร่วมมือในการแก้ปัญหาเด็กเป็นรายกรณี

9. ส่งเสริมงานบริการแนะแนว และให้คำปรึกษาอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะงานบริการแนะแนว และให้คำปรึกษามีหลักการให้บริการแก่เด็กที่มีปัญหาส่วนตัวและปัญหาการเรียน

10. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เสนอแนะและรับฟังปัญหาจาก ผู้ปกครองเกี่ยวกับนักเรียน ร่วมมือป้องกัน ช่วยเหลือส่งเสริมอบรมนักเรียนในความรับผิดชอบให้เป็นคนดีตามที่สังคมต้องการ

มิลเลอร์ (Miller 1967 : 199) ได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการรักษาในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. สร้างนโยบายเกี่ยวกับการรักษาและส่งเสริมวินัยโดยการกำหนดระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน

2. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานความประพฤติ ความมุ่งหมายของการกระทำ เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจให้นักเรียนรักษาคำมั่น หรือมาตรฐานที่ตนได้สร้างขึ้น

3. ให้การสนับสนุนคณะครูในการลงโทษนักเรียนอย่างถูกต้อง และมีเหตุผลโดยครูใหญ่จะต้องให้ครูเข้าใจว่า การลงโทษนักเรียนจะต้องทำด้วยความรอบคอบ

นอกจากนั้นจากการสัมภาษณ์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสวนกลาง (กระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญ 2520 : 14-17) ได้เสนองานในหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครองเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน ดังนี้

1. เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในโรงเรียน ได้แก่ การจัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายปกครองเพื่อเป็นแกนกลาง และรับผิดชอบในการปฏิบัติงานควบคุมดูแลความสงบเรียบร้อยภายในโรงเรียน

2. งานที่เกี่ยวกับการสร้างควมมีวินัยของนักเรียน ได้แก่

2.1 การอบรมชี้แจง แนะนำให้นักเรียนเข้าใจในกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ

2.2 การติดต่อประสานงานกับครู อาจารย์ประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ครูหัวหน้าระดับ หัวหน้าคณะ หรือฝ่ายแนะแนว เพื่อแก้ปัญหา และการปฏิบัติตนของนักเรียนเพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่วางไว้

2.3. การติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาในการปฏิบัติตามที่ผิดระเบียบของนักเรียน

2.4 การควบคุมดูแลกดดันให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะเรื่อง การแต่งกาย เครื่องแบบนักเรียน การมาเรียน การมาให้ทันเวลา การหนีเรียน หรือการหนีโรงเรียน เป็นต้น

3. การรักษานักเรียน การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ซึ่งนักเรียนมักมีประจำ และเป็นหน้าที่ของฝ่ายปกครองที่จะต้องดำเนินการ ได้แก่การสอบสวนข้อเท็จจริง

3.1 การตั้งคณะกรรมการขึ้นสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัย

3.2 การลงโทษ ซึ่งจะใช้ระเบียบว่าด้วยการลงโทษของกระทรวงศึกษาธิการ

3.3 การติดต่อประสานงานกับครู อาจารย์และหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียนซึ่งได้แก่ ฝ่ายแนะแนว ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการและฝ่ายบริการ

4. งานสวัสดิการของครูและนักเรียน การเอาใจใส่การจัดสวัสดิการให้ความสะดวกแก่นักเรียน เป็นเรื่องที่จะช่วยเหลือในเรื่องความสงบเรียบร้อยและความมีวินัยของนักเรียน เป็นเรื่องจำเป็นที่จะช่วยเหลือในเรื่องความสงบเรียบร้อยและความมีวินัยและความมีวินัยของนักเรียนได้มาก

3. หลักการเกี่ยวกับวินัยนักเรียน

นอกจากนั้น ภิญญู สาร (2523 : 201) ได้เสนอหลักการทั่วไปในการรักษาระเบียบวินัยไว้ดังนี้ คือ

1. ครูใหญ่ควรประชุมครูร่วมอภิปรายด้วยกันเกี่ยวกับ ระเบียบวินัย และคาดหวังทั้งหลายที่ครูอยากได้จากเด็ก เพื่อให้ครูทุกคนเข้าใจตรงกัน และร่วมมือกันดูแลรักษาระเบียบวินัย

2. ครูใหญ่ควรเปิดโอกาสให้ครูทุกคนแสดงตนว่ามีอำนาจ มิใช่ถือว่าครูใหญ่มีอำนาจแต่เพียงผู้เดียวในโรงเรียน ครูทุกคนจึงมีโอกาสดูแลช่วยเหลือนในการรักษาระเบียบวินัย

3. สนับสนุนครูทุกคนที่ดำเนินมาตรการบางอย่าง เพื่อรักษาระเบียบเมื่อโรงเรียนเห็นว่ามาตรการนั้น ๆ ไม่มีโอกาสทำให้โรงเรียนเดือดร้อนเสียหาย

4. ครูใหญ่ไม่ควรจัดการกับนักเรียนที่ทำความรุนแรงโดยลำพัง แต่ควรอาศัยคณะกรรมการครู คณะกรรมการนักเรียน หรือคณะกรรมการของสมาคมผู้ปกครองและครูร่วมด้วยในบางกรณีเพื่อให้สังคมทั้งหมดจะไม่ยอมรับหรือครูคนเดียวไม่ให้เกียรติเขา

5. ควรมีการส่งตัวเด็กทำผิดไปให้ครูใหญ่ หรือคณะกรรมการพิจารณาแทนที่จะให้เกี่ยวข้องหรือรู้เห็นเพียงคนเดียวเป็นผู้พิจารณาดัดสิน เพราะอาจผิดพลาด ขาดความยุติธรรมได้ เนื่องจากครูกลายเป็นโจทก์ อัยการ และศาลตัดสินเด็ก

6. ควรมีประวัตินักเรียนแต่ละคนโดยสมบูรณ์ เพื่อจะได้อ้างว่าความผิดที่แล้งมาให้เขาทราบได้ด้วย

7. หากจำเป็นต้องลงโทษ การลงโทษควรมุ่งสร้างสรรค์ มิใช่มุ่งทำให้เด็กเสียหายรุนแรงจนเกินไป และการลงโทษควรมุ่งแก้ไขพฤติกรรมมากกว่าเป็นการแก้แค้นที่นักเรียนทำผิด

8. ปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับระดับความสามารถ ความสนใจและความจำเป็นของนักเรียน เพื่อไม่ให้นักเรียนผิดหวังในการเรียนมากนัก

9. ครูกับนักเรียนควรมีส่วนร่วมดูแลระเบียบวินัยของโรงเรียนด้วยกัน

กล้า ทองขาว (2528 : 135-136) ยังได้ให้ข้อเสนอแนะหลักการและแนวทางการรักษาระเบียบวินัยนักเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาไว้ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ควรคอยหมั่นอบรมศีลธรรม จรรยา มารยาท แก่ นักเรียนเสมอ กิจกรรมโฮมรูม ในระหว่างการเคารพธงชาติของอาจารย์ฝ่ายปกครอง กิจกรรมสั่งสอนอบรมของอาจารย์ประจำชั้นก่อนเลิกเรียนทุกวัน จะสามารถกล่อมเกลากิริยามารยาทและความประพฤติที่หยาบกระด้างของเด็กเล็กลงได้มาก นอกจากนั้นในรอบสัปดาห์ครึ่งเดือนหรือรอบหนึ่งเดือน ผู้บริหารโรงเรียนได้มีโอกาสพบปะนักเรียนเพื่ออบรมศีลธรรมจรรยา สั่งสอนให้ศิษย์เป็นคนดีตามความประสงค์ของโรงเรียน นอกจากการอบรมสั่งสอนให้เด็กเป็นคนดีตามที่สังคมต้องการแล้ว ครู อาจารย์ก็ควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ด้วยเช่นกัน

2. ส่งเสริมให้กรรมการนักเรียนมีส่วนร่วมในการควบคุมความประพฤติและสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียน โดยพิจารณาให้ร่วมในทางสร้างสรรค์ป้องกันและร่วมมือแก้ไขกับฝ่ายโรงเรียน

3. ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา และกิจกรรมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ เจตคติ และค่านิยมในกิจกรรมอันเป็นพิธีการทางศาสนา เป็นการกล่อมเกลากล่อมจิตใจพิธีการอันดีงามทางศาสนาปลูกฝังให้เกิดความรักและความภูมิใจในมรดกทางสังคมไทย เช่น จัดชุมนุม พุทธศาสนา ชมรมส่งเสริม พิธีการทางศาสนา กลุ่มส่งเสริมศาสนา สัมพันธ์ ฯลฯ นอกจากกิจกรรมทั้ง 2 ประการนี้แล้วโรงเรียนควรส่งเสริมกิจกรรมประเภทอื่นด้วยเช่นกัน

4. ขอความร่วมมือจากสมาชิกสมาคมผู้ปกครองและครูในการควบคุมดูแลเลี้ยงดูให้ความอบอุ่นแก่เด็กและเยาวชนในความปกครอง เช่น อาจจัดประชุมอบรมเกี่ยวกับการดูแลเลี้ยงดูบุตรให้แก่สมาชิกในโอกาสอันควร เป็นต้น

5. ใช้บทลงโทษกับผู้กระทำผิด การลงโทษควรเป็นวิธีการสุดท้ายในการรักษาวินัย การลงโทษ ผู้กระทำผิดทางวินัย นอกจากผู้บริหารจะต้องปฏิบัติตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 132

และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการในการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ.2515 แล้ว ควรมีหลักการในการลงโทษ ต่อไปนี้

5.1 การลงโทษควรเป็นไปในทางสร้างสรรค์ให้ผู้ถูกลงโทษได้รู้สำนึกถึงความผิด ให้เขามีความสำนึกที่ไม่อยากทำความผิดเช่นนั้นอีก

5.2 การลงโทษควรแจ้งความผิดให้ผู้ถูกลงโทษได้ทราบก่อน ผู้ถูกลงโทษจะได้รับโทษสถานใดขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งนี้เพื่อจะรักษาวินัยอันดีของโรงเรียนไว้

6. ปรับปรุงระเบียบ กฎเกณฑ์และข้อบังคับของโรงเรียน ระเบียบกฎเกณฑ์และข้อบังคับบางประการ อาจมีผู้กระทำผิดอยู่บ่อย สมควรที่โรงเรียนจะได้พิจารณาว่า ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือไม่ เพราะข้อบังคับใด ๆ ถ้ามีผู้ปฏิบัติตามได้ยากก็ไม่น่าจะเป็นข้อบังคับที่ดี

โดยสรุปกล่าวได้ว่า การสั่งสอนอบรมเยาวชน ให้ปฏิบัติตนเป็นผู้มีระเบียบวินัย ให้มีบุคลิกภาพตามความต้องการของสังคมเป็นภารกิจอันใหญ่หลวงของโรงเรียน การควบคุมอย่างเคร่งครัดจนเกินไป แทนที่จะเป็นผลดีอาจทำให้บุคลิกภาพที่สับสนขาดความคิดในเรื่องการเป็นผู้นำในทางตรงข้ามกันถ้าเด็กได้รับการปล่อยให้มีอิสระอย่างไม่มีขอบเขตก็อาจนำความเสียหายมาสู่ตัวเด็ก และสังคมหรือโรงเรียนได้ ก็ควรระมัดระวังสำหรับผู้บริหารโรงเรียนก็คือ การออกข้อกำหนดกฎเกณฑ์ เพื่อควบคุมความประพฤติของนักเรียนนั้น ควรได้พิจารณาให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งเมตตาธรรม ระเบียบข้อบังคับควรมีจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณค่าแห่งความดีแก่ผู้ปฏิบัติ และข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์นั้น ๆ ควรมุ่งให้เกิดความสำนึกของการเป็นผู้มีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม เอกชัย กิสุพันธ์ (2527 : 233) กล่าวว่า การรักษาระเบียบวินัยโรงเรียนวิธีการที่ดีที่สุด คือการพยายามปลูกฝังความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดีให้เกิดขึ้น ในตัวของนักเรียนให้มากที่สุดเพราะจะทำให้นักเรียนสามารถรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียนและยังถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ไม่ใช่เฉพาะแต่ฝ่ายปกครองของโรงเรียนหรือผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้บริหารโรงเรียนเท่านั้น

การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาภาคบังคับในเขตกรุงเทพมหานคร ในลักษณะการบริหารงานส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 เมื่อมีการยุบรวมการปกครองเทศบาลนครหลวงกรุงเทพมหานครกับนครหลวงธนบุรีเข้าด้วยกัน การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานครอย่างเด่นชัด มีหน่วยงาน คือ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งปัจจุบันมีโรงเรียนรับผิดชอบ 435 โรงเรียน อยู่ในพื้นที่ 50 เขต ได้ดำเนินการทางด้านการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษา

สงชาติ พุทธศักราช 2542 ได้แบ่งการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 4 ช่วงชั้น โดยกรุงเทพมหานครได้
การศึกษาและเน้นการเรียนการสอนตามแผนการศึกษาชาติ คือ อนุบาลศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 1
ประถมศึกษาปีที่ 1-3 ระดับช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ระดับช่วงชั้นที่ 3
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา) และช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนลักษณะพิเศษ มีการจัดการเรียนการสอนตามความถนัดพิเศษของเด็ก คือ
โรงเรียนกีฬากรุงเทพมหานคร

โครงสร้างระบบการบริหารการศึกษารุงเทพมหานคร

ระบบบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานครจัดในลักษณะของสายการบังคับบัญชา ซึ่งมีผู้บริหาร คือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต และโรงเรียนตามลำดับ โดยมีสำนักงานการศึกษาเป็นฝ่ายอำนวยการ หรือหน่วยที่ปรึกษาส่งเสริมสนับสนุนระดับกรุงเทพมหานคร และฝ่ายศึกษาธิการ เป็นส่วนราชการที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกันในระดับสำนักงานเขต ซึ่งแสดงเป็นแผนภูมิ ได้ดังนี้

โครงสร้างระบบบริหารการศึกษารุงเทพมหานคร

แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างระบบบริหารการศึกษารุงเทพมหานคร

ที่มา : สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร 2542

ความเป็นมา

กรุงเทพมหานครได้รับอนุมัติให้มีการขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2535 โดยมีโรงเรียนที่เปิดสอน ในขณะนั้นจำนวน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนเสด็จจักร สำนักงานเขตคลองสาน โรงเรียนวัดชัยมงคล สำนักงานเขตปทุมวัน โรงเรียนวัด-ลำต้อยติ่ง และโรงเรียนวัดสามง่าม สำนักงานเขตหนองจอก ซึ่ง ในแต่ละปีจะมีโรงเรียนขยายโอกาสเปิดใหม่ทุกปีการศึกษา และต่อมาได้อนุมัติให้เปิดสอนระดับช่วง ชั้นที่ 4 ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีโรงเรียนนำร่อง 1 โรงเรียน คือ โรงเรียน ประชาธิเวศน์ สำนักงานเขตจตุจักร

ปัจจุบันมีโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 67 โรงเรียน โดยแยกเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (โรงเรียนระดับประถมศึกษา ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3) จำนวน 65 โรงเรียน และโรงเรียนมัธยมศึกษาที่แยกมา จากโรงเรียนขยายโอกาสเดิม จำนวน 2 โรงเรียน ซึ่งเริ่มสอน ปีการศึกษา 2547 ในระดับช่วงชั้นที่ 4 แต่มีโรงเรียนขยายโอกาส 1 โรงเรียน ที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ถึง ม.6 คือ โรงเรียนวิสุทธิศ สำนักงานเขตดินแดง ซึ่งในระดับชั้นมัธยมศึกษาจัดเป็นโรงเรียนกีฬาของกรุงเทพมหานคร

การจัดตั้งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อสนองนโยบายการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และเปิดโอกาสให้กับนักเรียนที่มีแนวโน้มที่เรียนในสายอาชีพได้มีที่เรียน และสามารถเรียนจบใน ระดับช่วงชั้นที่ 3 และเรียนต่อในสายอาชีพระดับ ปวช. ต่อไป ซึ่งเป้าหมายด้านการเรียนการสอน จะเน้นในเรื่องของด้านอาชีพ แต่เมื่อเปิดการเรียนการสอนปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนขยายโอกาสมิ มากมาย และบางปัญหาเป็นข้อจำกัดที่ผู้บริหารโรงเรียนไม่สามารถจัดการได้ และมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของโรงเรียน ซึ่งปัญหาจะมี 2 เรื่องใหญ่ ๆ คือ

1. ด้านบุคลากร

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีทั้งที่ครบกำหนดวาระต้องโยกย้าย หรือมารับตำแหน่งที่สูงขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่ไม่เคยบริหารโรงเรียน ขยายโอกาสมาก่อน ทำให้การบริหารจัดการไม่ต่อเนื่อง

1.2 ครูผู้สอน โรงเรียนขยายโอกาสครูผู้สอนจะเป็นอัตราจ้างชั่วคราว และต้องการ รับครูที่มีวุฒิทางวิชาการโดยเฉพาะ เช่น ครูวิทยาศาสตร์ ครูคณิตศาสตร์ ครูสอนคอมพิวเตอร์ หรือครูสอนกลุ่มวิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถหาได้ หรือบางครั้งโรงเรียนสามารถหาครู เหล่านี้มาสอนได้ แต่มักจะสอนอยู่ได้ไม่นาน เพราะเมื่อครูเหล่านี้ได้งานที่มั่นคงกว่าก็จะลาออกไป

เพราะการเป็นครูตำแหน่งครูจ้างชั่วคราว จะขาดความก้าวหน้าในวิชาชีพ เงินเดือนได้ตามวุฒิ เหมือนข้าราชการแต่เงินเดือนไม่ขึ้น

1.3 งานด้านธุรการ งานด้านธุรการเพิ่มขึ้นทั้งในเรื่องครู นักเรียน พัสตครุภัณฑ์ การเงิน ฯลฯ แต่คนทำงานเท่าเดิม ภาระงานมากขึ้นแต่รายได้เท่าเดิม และบางโรงเรียนนำครูที่ปฏิบัติการสอนมาช่วยงานสำนักงาน ส่วนชั่วโมงการสอนบางส่วนหรือทั้งหมดมอบให้ครูปฏิบัติการสอนที่เหลือรับผิดชอบแทน ทำให้คุณภาพการสอนหรือการดูแลเด็กน้อยลง

1.4 นักเรียน นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาเป็นวัยที่เข้าสู่วัยรุ่นตอนต้น ดังนั้น การที่โรงเรียนมีทั้งเด็กอนุบาล ประถม มัธยมอยู่รวมกัน และต้องใช้สาธารณูปโภคร่วมกัน ซึ่งส่วนใหญ่เหมาะสำหรับเด็กอนุบาลและประถมศึกษา เช่น สนามเด็กเล่นไม่เหมาะกับเด็กมัธยม หรือสนามของโรงเรียนซึ่งถ้าเด็กมัธยมลงไปเล่นฟุตบอลกัน เด็กในระดับอนุบาลหรือประถมก็ลงไปเล่นด้วยไม่ได้ การปกครองบางโรงเรียนก็ไม่สามารถแยกขาดจากกันได้เนื่องจากอยู่ในบริเวณเดียวกัน แต่บางโรงเรียนสามารถทำได้ เช่น โรงเรียนประชานิเวศน์ สำนักงานเขตจตุจักร ปัจจุบันแยกเป็นโรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์ สอนตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 3-4

2. ด้านการเรียนการสอน

2.1 ขาดครูผู้สอนที่จบด้านมัธยมศึกษาโดยตรง หรือวิชาเอกเฉพาะวิชา เนื่องจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เปิดสอน ไม่สามารถหาครูได้ทันตามความต้องการโดยเฉพาะครูที่จบในวิชาเอกวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ เนื่องจากไม่มีตำแหน่งที่มั่นคงรองรับ จึงทำให้การเรียนการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสส่วนใหญ่ทุกสังกัดมีปัญหาเหมือนกัน คือ ขาดครูที่จบมาโดยตรงในวิชาที่รับผิดชอบไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ หรือวิชาชีพก็ตาม

2.2 โรงเรียนขยายโอกาสจะเป็นโรงเรียนที่ขาดอัตรากำลังอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากมีตำแหน่งครูอัตราจ้างชั่วคราวอยู่มาก ซึ่งมักจะลาออกอยู่ตลอดเวลาและก็จะหาครูตามวุฒิที่ต้องการมาทดแทนได้ยากมาก

2.3 การแก้ปัญหาเรื่องครูอัตราจ้างชั่วคราว โดยการนำครูในระดับประถมขึ้นไปสอนในระดับมัธยมและให้ครูจ้างมาสอนในระดับประถม ทำให้การเรียนในระดับประถมบางครั้งขาดความต่อเนื่อง อันเกิดจากปัญหาครูลาออก และครูระดับประถมต้องทำงานหนักขึ้นระหว่างที่โรงเรียนไม่สามารถหาครูมาสอนได้

2.4 การสอนด้านวิชาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กที่ขาดโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมของกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีโอกาสเรียนต่อจนจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 และสามารถนำความรู้ด้านวิชาชีพไปประกอบอาชีพ หรือเรียนต่อในสายอาชีพได้

แต่เนื่องจากการสอนด้านวิชาชีพขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญโดยเฉพาะ ทำให้โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถทำได้อย่างต่อเนื่องและหลากหลายตามความต้องการของนักเรียนและสภาพจริงในปัจจุบัน

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยเฉลี่ยจะเปิดสอนชั้นเรียนละ 2 ห้อง และในปีการศึกษา 2547 มีนักเรียนทั้งหมด 18,323 คน 469 ห้อง (ข้อมูล : กองวิชาการ สำนักงานการศึกษา, 2547) ซึ่งนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเฉลี่ยที่ผ่าน ๆ มา จะมีนักเรียนประมาณ ร้อยละ 25 ศึกษาต่อในชั้นม.4 ร้อยละ 55 ศึกษาต่อในสายอาชีพ และที่เหลือส่วนใหญ่ประกอบอาชีพกับครอบครัว

สำนักงานเขตบางขุนเทียน มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (โรงเรียนขยายโอกาส) มีโรงเรียนทั้งหมด 16 โรงเรียน และในปีการศึกษา 2547 มีนักเรียนทั้งหมด 15,390 คน มีข้าราชการครู 504 คน ครูจ้างชั่วคราว 80 คน แต่โรงเรียนมีการจัดการศึกษาแบบขยายโอกาส (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) มี 6 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดกำแพง โรงเรียนวัดกกก โรงเรียนวัดหัวกระบือ โรงเรียนวัดสะแกงาม โรงเรียนวัดบางกระบือ โรงเรียนวัดเสม็ดดำ มีนักเรียนขยายโอกาสทั้งหมด 1,369 คน (สถิติสรุปรายงานการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2547 ฝ่ายศึกษาธิการเขต สำนักงานบางขุนเทียน)

3. **การศึกษาระดับอุดมศึกษา** ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ กรุงเทพมหานคร ร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒน์ ในความรับผิดชอบของสำนักงานแพทย์

4. **การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน** ได้แก่ การฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร และการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักพัฒนาชุมชน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นแบบลักษณะพิเศษ ได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2545) มีโรงเรียนในการจัดการศึกษาอยู่จำนวน 435 โรงเรียน โดยมีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี และดำเนินการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 67 โรงเรียน ในส่วนของสำนักงานเขตบางขุนเทียน ได้เปิดดำเนินการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 6 โรงเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในประเทศ

วิรวานท์ มูลสถาน (2523) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู และควมมีวินัยในตนเอง โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูชนิดมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 20 ข้อ และแบบสอบถามควมมีวินัยในตนเอง จำนวน 23 ข้อ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง ปีการศึกษา 2521 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 443 คน ชาย 221 คน หญิง 222 คน พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างควมมีวินัยในตนเองกับตัวพยากรณ์ทั้งหมด คือ จำนวนพี่น้องในครอบครัว ลำดับการเกิด สถานภาพสมรสของพ่อแม่ ระดับการศึกษาของพ่อแม่ อาชีพของพ่อแม่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขัน แบบปล่อยปละละเลย มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ มีความสัมพันธ์กันเป็นเส้นตรง นั่นคือ สามารถสร้างสมการพยากรณ์ควมมีวินัยในตนเองได้ และสมการพยากรณ์มีความสามารถในการพยากรณ์ร้อยละ 14.95

อำนาจ ปราบหนองบัว (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยปัญหาการปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้บริหารในฝ่ายปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9 ตามทัศนะของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครอง โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาลำต่ำ ดังนี้ ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรม ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในโรงเรียน ด้านการวางแผนงานปกครองนักเรียน ด้านการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย และด้านการประเมินผลงานปกครองนักเรียน

ประหยัด ดีลั่น (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยและแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมการผิดระเบียบวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2541 พบว่า พฤติกรรมการผิดระเบียบวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ จังหวัดนครพนม มีพฤติกรรมผิดระเบียบวินัย โดยเรียงจากมากไปหาน้อยคือ นักเรียนมาโรงเรียนสาย หลบหนีการเข้าแถวทำพิธีหน้าเสาธง ส่งเสียงดังรบกวนคนอื่น พูดจาหยาบค้าย ทำให้ผู้อื่นรำคาญ แต่งกายผิดระเบียบวินัยของโรงเรียน หนีโรงเรียนเป็นประจำ ดื่มสุรา เบียร์ในสถานศึกษา เล่นการพนันในสถานศึกษา เทียบกลางคืนในสถานเริงรมย์ ทะเลาะวิวาททำร้ายผู้อื่นด้วยอาวุธจนผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ นำยาเสพติดมาขายใน

สถานศึกษา มีอาการติดยาเสพติด ช่มชู้รติดเงินจากนักเรียนด้วยกัน ขโมยของคนอื่น ทำลายสิ่งของสาธารณะ ทุจริตในการสอบ และพฤติกรรมส่อไปทางชั่วสาว

แนวทางแก้ไขพฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม คือ โรงเรียนแจ้งแนวปฏิบัติให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ ขอความร่วมมือจากครูผู้สอนในรายวิชา ว่ากล่าว ตักเตือน ชี้แนะ ให้นักเรียนตระหนักถึงคุณสมบัติของผู้ดี มีมาตรการในการเช็คคาบเวลาเรียนอย่างจริงจัง โดยทำเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องให้เป็นรูปธรรม อบรม ตักเตือน ให้เห็นผลเสียหายของการเล่นการพนัน ให้มีมาตรการลงโทษอย่างชัดเจน จัดให้มีสารวัตรนักเรียนคอยตรวจตราอยู่ตลอดเวลา ปลุกฝังให้ นักเรียนตระหนักถึงการเป็นเจ้าของร่วมกัน ควรหาข้อมูลศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาของนักเรียน มีพฤติกรรมส่อไปทางชั่วสาว

วีระพงษ์ วีระนาคินทร์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานปกครองนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การปฏิบัติงานปกครองนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน นอกจากนี้คณะกรรมการปกครองนักเรียนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีการปฏิบัติงานปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการปกครองนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงกว่าคณะกรรมการปกครองนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง

ประหยัด ชิดทอง (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานปกครองนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

1. ประสิทธิผลของการบริหารงานปกครองนักเรียน ด้านความมีวินัยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ยกเว้น การควบคุมตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความมียุติธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น คุณธรรมและจริยธรรมด้านการพึ่งพา ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบ เชื่อมั่นในตนเองยุติธรรม และมีความอดทน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านความเป็นประชาธิปไตยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ยกเว้น การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่ทำให้เกิดประสิทธิผลของการบริหารงานปกครองนักเรียน พบว่านโยบายและการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ยกเว้น การจูงใจ การพัฒนาบุคลากร และการติดตามผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คุณลักษณะ ความรู้และทักษะของครู อาจารย์ ฝ่ายปกครองอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงานปกครองนักเรียนที่อยู่ในระดับปานกลาง วิธีบริหารและปฏิบัติงานปกครองนักเรียนมีการปฏิบัติตามวิธีต่าง ๆ ในระดับมาก ยกเว้น การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองอยู่ในระดับปานกลาง

สมคิด ตีร์คมี (2520 : 92-97) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดกิจกรรมของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในเขตการศึกษา 12 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครู มีความเห็นสอดคล้องกันว่า กิจกรรมนักเรียนมีส่วนทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่ถูกต้อง และมีโอกาสแสดงพฤติกรรมตามความต้องการ และเป็นวิธีหนึ่งที่ขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้

อมรกุล ศรีงาม (2526 : 127-134) ได้ศึกษาลักษณะปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาทางวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 5 พบว่า ปัญหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัญหาอย่างร้ายแรง คือปัญหาเกี่ยวกับการหนีโรงเรียน การขาดเรียนและการทะเลาะวิวาท จนถึงทำร้ายร่างกายตามลำดับ สำหรับการแก้ปัญหาดังกล่าวของนักเรียนนั้น พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาแก้ปัญหาดังกล่าวโดยใช้ เหตุผลสอดคล้องกับหลักประชาธิปไตยมากกว่าการแก้ปัญหาดังกล่าวโดยใช้การลงโทษ สำหรับข้อเสนอแนะ ในการกำหนดกฎระเบียบคือ ระเบียบของโรงเรียนนั้น กระทรวงศึกษาธิการและโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครู นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบวินัยของโรงเรียนและรับฟังความคิดเห็นต่างๆ ให้บุคลากรได้ทราบ โดยการจัดทำเอกสารคู่มือการปกครองนักเรียนสำหรับครูและผู้ปกครอง สำหรับการแก้ปัญหาดังกล่าวนั้น ควรพิจารณาใช้วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวตามความเหมาะสม การลงโทษนักเรียนควรใช้ครูหลาย ๆ ฝ่าย และผู้ปกครองร่วมมือปรึกษาหารือเพื่อหาข้อยุติการลงโทษ

วรทัศน์ บุญโคตร (2528 : 156) ได้ทำการศึกษาการจัดกิจกรรมของนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดีในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูหัวหน้าหมวดกิจกรรมของโรงเรียน พบว่า นโยบายและเป้าหมายในการจัดกิจกรรมนักเรียนเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีสอดคล้องกัน คือมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเองและส่วนรวม ผู้บริหาร ครูและครูหัวหน้าหมวดกิจกรรมให้ความสำคัญต่อการมีระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นสำคัญ

งานวิจัยในต่างประเทศ

นัท (Nutt 1974) ได้ทำการศึกษาปัญหาของนักเรียนโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน 7-12 จำนวน 607 คน ครู 33 คน ในรัฐโคโลราโด พบว่า นักเรียนประสบปัญหาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร การปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมและสันติภาพ นอกจากนั้นยังพบว่า เพศ ระดับชั้น มีอิทธิพลต่อลำดับความสำคัญของปัญหานักเรียนอีกด้วย แต่เพศมีอิทธิพลมากกว่าระดับชั้น

โรบิน (Robin 1970) ศึกษาคนไข้จากคลินิกแนะแนวเด็กอยู่ในเมืองเซนต์หลุยส์และติดตามผลการบันทึกจากโรงเรียน ศาล สถานีตำรวจ จำนวน 100 คน พบบุคลิกลักษณะที่ต่อต้านสังคมในวัยผู้ใหญ่ในส่วนมากมาจากชนชั้นต่ำ และชีวิตที่ผ่านมาต้องเผชิญกับความยากลำบาก บุคลิกลักษณะที่ต่อต้านสังคมนี้ พบว่า มีการเริ่มก่อนอายุ 19 ปี และมักเริ่มต้นในวัยเด็ก โดยเฉพาะเด็กชายซึ่งมีการเริ่มแสดงพฤติกรรมตั้งแต่เข้าเรียน พฤติกรรมที่แสดงออกให้ปรากฏคือ การหนีโรงเรียน การเรียนล้มเหลวทั้ง ๆ ที่มีความสามารถ ลักษณะ มีปัญหาต่อกฎเกณฑ์และวินัยในชั้นเรียน และมีสัมพันธภาพไม่ดีกับเพื่อนร่วมชั้น และพบว่า บางรายทั้งเด็กชายและเด็กหญิงที่มีลักษณะต่อต้านสังคมจะแสดงพฤติกรรมที่ชัดเจนยิ่งขึ้นเมื่ออายุ 12-14 ปี

ไรซ์ (Rice 1977 : 3862-A-3863-A) ได้ทำการเปรียบเทียบความเข้าใจระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารโรงเรียน ต่อบริบทวินัยของโรงเรียน โดยทำการสำรวจโรงเรียนแต่ละภูมิภาคทั้ง 4 ภาคของสหรัฐอเมริกา พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหา คือ นักเรียนขาดความสนใจ ปัญหาการเงิน ระเบียบวินัยของโรงเรียน และผู้ปกครองขาดความสนใจ และที่เป็นปัญหามากและสำคัญที่สุด คือ การที่นักเรียนขาดความสนใจในระเบียบวินัยของโรงเรียน

สคริเวน (Scriven 1981 : 80-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจของผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนที่มีต่อวินัยของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษารัฐโอไฮโอ เกี่ยวกับบทบาทและปัญหาเกี่ยวกับวินัยโรงเรียน พบว่า ผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนมัศึกษายินดีและเต็มใจที่จะเข้าเกี่ยวข้องกับรักษาวินัยของโรงเรียน และนอกจากนั้นยังพบว่ากฎในโรงเรียนที่เข้มงวด ไม่สามารถที่จะช่วยลดปัญหาทางวินัยของโรงเรียนได้เลย การทำงานร่วมกับผู้ปกครองการเยี่ยมเยียนนักเรียนสำหรับ นักเรียนที่มีปัญหาทางวินัย จะเป็นวิธีช่วยแก้ปัญหาทางวินัยของโรงเรียนได้

แมคมูลเลน (McMullen 1985) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวินัยและระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเมืองเพื่อเน้นการพัฒนาครู พบว่าปัญหาทางวินัยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมของโรงเรียน เพราะนักเรียนต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดี ยึดหยุ่นได้ โรงเรียนให้ความสนใจเอาใจใส่และมีระเบียบวินัย การวิจัยได้สนับสนุนให้โรงเรียนจัดระบบอย่างมีประสิทธิภาพไว้ ดังนี้

1. ฝึกครูในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีในการเรียนการสอน
2. สร้างความสัมพันธ์ให้เกิดภายในโรงเรียน
3. พิจารณาแก้ไขปรับปรุงระเบียบวินัยและจำกัดขอบเขตการทำผิด
4. กำหนดการรับผิดชอบต่อปัญหาโดยการให้คำปรึกษา กำหนดแนวทางของพฤติกรรม
5. กำหนดโครงการให้นักเรียนพักการเรียนชั่วคราวในโรงเรียน

6. วางแผนพัฒนาผู้ทำผิดบ่อย ๆ แต่ละคนเป็นอย่างดี
7. ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับรู้และเกี่ยวข้องในการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน

บูล (Bull. 1988 : 699-A) ได้ศึกษาวินัยของนักเรียนในโรงเรียน โดยเน้นการบริหารของโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้อง ความต้องการของนักเรียน ระเบียบวินัยของโรงเรียน การแก้ไขปัญหา วินัยของนักเรียน และการปรับปรุงความประพฤติของนักเรียน พบว่า โรงเรียนควรจัดกลไกในการบริหาร เพื่อให้บุคลากรของโรงเรียนได้ดูแลปัญหาด้านวินัยของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ ช่วยให้นักเรียนได้ทราบความตั้งใจจริงที่จะแก้ปัญหามาของโรงเรียน ไม่ใช่เป็นการจับผิดแต่เป็นการส่งเสริมช่วยเหลือ สนับสนุน ให้นักเรียนได้แก้ไขความประพฤติของตนเอง และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

เดดดี (Dade. 1998 : 3820- A) ได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนในโปรแกรมพฤติกรรมหมู่พวก การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียน โปรแกรมการลดพฤติกรรมหมู่พวก โดยศึกษาจากโรงเรียนไฮสคูลในชนบท และการวิจัยออกแบบเพื่อลดพฤติกรรมด้านลบ และพฤติกรรมที่เสียหายจากการได้แบบจากหมู่พวกและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ผลจากการศึกษา พบว่า นักเรียนเห็นด้วยในบางส่วน นักเรียนเห็นว่าโปรแกรมการลดพฤติกรรมนี้ประสบความสำเร็จในบางส่วน และมีการลดพฤติกรรมที่ไม่ดีในโรงเรียนชนบทเหล่านี้ โครงการนี้ได้ศึกษาพฤติกรรมในชั้นเรียน การติดต่อพบปะที่ไม่ได้รับการยอมรับ ความดีของการประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียน การยึดถือระเบียบวินัยของโรงเรียน พฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย การลักขโมยและการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักเรียนที่อยู่ในโปรแกรมนี เห็นด้วยว่ามีการลดพฤติกรรม การกระทำผิดที่ร้ายแรงลดน้อยลงกว่าเดิม นักเรียนที่เป็นวัยรุ่นมักก่อปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัยบ่อย ๆ และปัญหานี้ส่งผลเสียต่องานวิชาการ และด้านสังคมในโรงเรียน

สรุป จากงานวิจัยภายในประเทศและต่างประเทศ ปัญหาทางวินัยที่พบมากที่สุด ในโรงเรียน ได้แก่ นักเรียน ซึ่งสภาพสอดคล้องของโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการประพฤติผิดวินัยของนักเรียน กฎ ระเบียบของโรงเรียนเข้มงวดเกินไป ล้าสมัยเกินไปส่งผลให้นักเรียนประพฤติให้เหมาะสมกับสภาพและวัยสูงขึ้น การปรับพฤติกรรมทางวินัยของนักเรียนโดยใช้การลงโทษทางกายยังเป็นวิธีการที่ครูใช้เป็นส่วนใหญ่ การใช้สัญญาเงื่อนไขสามารถลดพฤติกรรมผิดวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียนได้ และการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกระเบียบของโรงเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เกี่ยวกับ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ดังนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาประชากร ได้แก่ นักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน นักเรียน 62 คน โดยการประสานกับอาจารย์ฝ่ายปกครองของแต่ละโรงเรียน เจาะจงมุ่งเน้นนักเรียนที่มีพฤติกรรมกระทำผิดวินัยเป็นประจำ โดยแยกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มนักเรียนชาย 29 คน นักเรียนหญิง 33 คน ตามตาราง ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากร

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	
		ชาย	หญิง
1	โรงเรียนวัดกกก	3	4
2	โรงเรียนวัดกำแพง	6	8
3	โรงเรียนวัดบางกระดี	8	6
4	โรงเรียนวัดสะแกงาม	5	7
5	โรงเรียนวัดเสม็ดดำ	4	5
6	โรงเรียนวัดหัวกระบือ	3	3
รวม		29	33

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ที่อยู่อาศัย อาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เป็นมาตรประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านครอบครัว ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม จำนวน 40 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ข) พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)
4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองกับนักเรียนโรงเรียนวัดยายร่ม สำนักงานเขตจอมทอง จำนวน 15 คน และโรงเรียนวัดอ่างแก้ว สำนักงานเขตภาษีเจริญ จำนวน 15 คน ที่กระทำผิดวินัยคล้ายคลึงกันเพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบัค (Cronbach) เท่า 0.87

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากประธานโครงการปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียนที่เป็นกลุ่มประชากร

2. ผู้วิจัยเป็นผู้จัดส่งหนังสือและแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวนประชากร 62 คน ในโรงเรียน 6 โรงเรียน และเก็บข้อมูลกลับด้วยตนเอง ครบ 100 %
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

การจัดทำข้อมูล

1. แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำนวน 62 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
2. นำแบบสอบถามจากข้อที่ 1 มาให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	กำหนดให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	กำหนดให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	กำหนดให้คะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้คะแนน	1	คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของนักเรียนที่กระทำผิดวินัย โดยหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ปัจจัยทั้ง 4 ด้านที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัย โดยหาค่าเฉลี่ย μ แล้วแปลผลโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49 หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย อยู่ในระดับน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49 หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย อยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49 หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49 หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย อยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00 หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย อยู่ในระดับมากที่สุด

บทที่ 4

ผลของการวิเคราะห์

ผลของการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ ดังนี้

μ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

σ แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน จำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

สถานภาพส่วนตัวของนักเรียนที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ที่อยู่อาศัย และอาชีพผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละและนำเสนอข้อมูลในตารางประกอบ การบรรยาย ดังนี้

ตาราง 2 สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	28	45.16
1.2 หญิง	34	54.84
รวม	62	100.00
2. ระดับชั้น		
2.1 มัธยมศึกษาปีที่ 1	8	12.90
2.2 มัธยมศึกษาปีที่ 2	23	37.10
2.3 มัธยมศึกษาปีที่ 3	31	50.00
รวม	62	100.00
3. ที่พักอาศัย		
3.1 พ่อและแม่	40	64.52
3.2 พ่อ	6	9.68
3.3 แม่	9	14.52
3.4 ญาติ	7	11.28
รวม	62	100.00
4. อาชีพของผู้ปกครอง		
4.1 รับราชการ	2	3.23
4.2 รัฐวิสาหกิจ	1	1.61
4.3 พนักงานบริษัท	9	14.51
4.4 รับจ้าง	31	50.00
4.5 ค้าขาย	19	30.65
รวม	62	100.00

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนที่กระทำผิดวินัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.84 ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีที่พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่และแม่ คิดเป็นร้อยละ 64.52 และอาชีพของผู้ปกครองทำงานรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 50.00

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน

การวิเคราะห์ในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคำตอบจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิเคราะห์รวมทุกด้าน และจำแนกแต่ละด้านของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย โดยมีผลดังนี้

2.1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยโดยรวมทุกด้าน ได้ผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย
โดยรวมทุกด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย	μ	σ	ระดับ
1. ด้านครอบครัว	2.20	1.18	น้อย
2. ด้านนักเรียน	2.40	1.06	น้อย
3. ด้านโรงเรียน	2.55	1.10	ปานกลาง
4. ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม	2.25	1.17	น้อย
รวม	2.31	1.16	น้อย

จากตาราง 3 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.55$) รองลงมา คือ ด้านนักเรียน ($\mu = 2.40$) และด้าน

ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($\mu = 2.25$) ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านครอบครัว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 2.20$)

2.2 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย ด้านครอบครัว ได้ผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านครอบครัว

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านครอบครัว	μ	σ	ระดับ
1. นักเรียนไม่ได้อยู่กับพ่อแม่หรือพ่อแม่หย่าร้างกัน	2.26	1.58	น้อย
2. ครอบครัวมีฐานะยากจนทำให้ไม่สามารถมีของใช้	2.15	0.88	น้อย
3. เมื่อนักเรียนทะเลาะกับพี่ๆ น้องๆ หรือคนอื่นๆ นักเรียนจะถูกผู้ปกครอง	2.26	1.07	น้อย
4. ผู้ปกครองนักเรียนไม่เคยชมเชยนักเรียนเมื่อทำสิ่งที่ดี	2.45	1.13	น้อย
5. เมื่อนักเรียนทำผิดจะถูกผู้ปกครองทำโทษอย่างรุนแรง	2.13	1.19	น้อย
6. นักเรียนไปเที่ยวนอกบ้านได้โดยไม่ต้องขออนุญาตผู้ปกครอง	1.82	1.21	น้อย
7. ผู้ปกครองนักเรียนไม่สนใจนักเรียนไม่ว่าเรื่องใด	1.69	1.03	น้อย
8. เมื่อนักเรียนมีความจำเป็นต้องออกไปธุระนอกบ้านจะถูกผู้ปกครองซักถามอย่างเข้มงวด	2.76	1.17	ปานกลาง
9. บ้านของนักเรียนมีกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งผู้ปกครองกำหนดไว้	2.52	1.05	ปานกลาง
10. นักเรียนรู้สึกที่ไม่มีใครที่บ้านให้การอบรมสั่งสอนในเรื่องมารยาทและการพูดจาของนักเรียน	1.95	1.05	น้อย
รวม	2.20	1.18	น้อย

จากตาราง 4 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน ด้านครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อ

รวม
373.2
2670.2
2500

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

00211666

พฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับเมื่อนักเรียนมีความจำเป็นต้องออกไปธุระนอกบ้านจะถูกผู้ปกครองชักถามอย่างเข้มงวด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.76$) รองลงมา คือ บ้านของนักเรียนมีกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งผู้ปกครองกำหนดไว้ ($\mu = 2.52$) และผู้ปกครองนักเรียนไม่เคยชมเชยนักเรียนเมื่อทำสิ่งที่ดี ($\mu = 2.45$) ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียนไม่สนใจ นักเรียนไม่ว่าเรื่องใด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 1.69$)

2.3 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัย ด้านนักเรียน ได้ผลดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัย ด้านนักเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยด้านนักเรียน	μ	σ	ระดับ
1. นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองเพราะกลัวเพื่อนไม่ยอมรับ	2.65	0.87	ปานกลาง
2. นักเรียนรู้สึกว่สติปัญญาด้อยกว่าเพื่อนๆ จึงไม่อยากมาโรงเรียน	1.82	0.88	น้อย
3. นักเรียนมักมีเหตุทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นเสมอ	2.00	0.83	น้อย
4. นักเรียนรู้สึกว่าตนเองมีสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง	2.06	0.99	น้อย
5. นักเรียนใช้เวลาว่างไม่สุขภาพและชอบพูดคำหยาบ	2.95	0.88	ปานกลาง
6. นักเรียนเคยกระทำการทุจริตในการสอบ	2.10	0.99	น้อย
7. นักเรียนแต่งกายไม่เรียบร้อย	2.32	1.16	น้อย
8. นักเรียนมักไม่กล้าซักถามครูเมื่อมีปัญหาในบทเรียน	2.97	1.07	ปานกลาง
9. นักเรียนทำการบ้านไม่ได้ เลยยืมสมุดเพื่อนมาลอก	2.63	1.22	ปานกลาง
10. นักเรียนชอบหยอกล้อและเล่นกันขณะครูสอนหนังสือ	2.53	0.95	ปานกลาง
รวม	2.40	1.06	น้อย

จากตาราง 5 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน ด้านนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับนักเรียนมักไม่กล้าซักถามครูเมื่อมีปัญหาในบทเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.97$) รองลงมา คือ นักเรียนใช้วาจาไม่สุภาพและขอบพูดคำหยาบ ($\mu = 2.95$) และนักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองเพราะกลัวเพื่อนไม่ยอมรับ ($\mu = 2.65$) ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับนักเรียนรู้สึกว่ายากกว่าเพื่อนๆ จึงไม่อยากมาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 1.82$)

2.4 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย ด้านโรงเรียน ได้ผลดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย ด้านโรงเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านโรงเรียน	μ	σ	ระดับ
1. ครูมีความลำเอียงเลือกที่รักมักที่ชัง	1.81	0.97	น้อย
2. การจัดการเรียนการสอนของครูไม่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน	2.26	0.92	น้อย
3. การอบรมความประพฤติทุกเข้าของครูเป็นสิ่งที่น่าเบื่อของนักเรียน	2.39	1.08	น้อย
4. เพื่อนคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในด้านการเรียน	3.31	0.97	ปานกลาง
5. ครูผู้สอนประจำวิชาให้การบ้านมาก ทำให้ไม่ทันเวลา	2.69	0.92	ปานกลาง
6. โรงเรียนมีการว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่ปฏิบัติผิดระเบียบวินัย หน้าเสาธง	2.87	1.11	ปานกลาง
7. เพื่อนในโรงเรียนจะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก	3.26	1.13	ปานกลาง
8. นักเรียนถูกเพื่อนกลั่นแกล้งรังแกเสมอ	1.89	0.77	น้อย
9. นักเรียนมักจะถูกเพื่อนล้อเวลาทำกิจกรรมต่าง ๆ	2.24	0.94	น้อย
10. โรงเรียนกดดันความประพฤติของนักเรียนมากเกินไป	2.74	1.04	ปานกลาง
รวม	2.55	1.10	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียน
 วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน ด้านโรงเรียน
 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผล
 ต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อ
 พฤติกรรมการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับเพื่อนคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในด้านการเรียน มี
 ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.31$) รองลงมา คือ เพื่อนในโรงเรียนจะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ($\mu = 3.26$)
 และโรงเรียนมีการว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่ปฏิบัติผิดระเบียบวินัย หน้าเสาธง ($\mu = 2.87$)
 ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับครูมีความลำเอียงเลือกที่รักมักที่ชัง
 มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 1.81$)

2.5 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม ได้ผล
 ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย
 ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม	μ	σ	ระดับ
1. บ้านของนักเรียนอยู่ในชุมชนแออัด	1.92	0.89	น้อย
2. ในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีการพนันและยาเสพติด	1.94	1.10	น้อย
3. บ้านของนักเรียนอยู่ใกล้สถานบันเทิง เช่น โรงหนัง คาราโอเกะ บาร์คาเฟ่ ศูนย์การค้า	1.84	1.07	น้อย
4. ชุมชนที่นักเรียนอยู่ส่วนใหญ่เป็นพวกที่มีอาชีพอิสระหา เช้ากินค่ำ	2.95	1.23	ปานกลาง
5. นักเรียนได้รับการดูถูกเหยียดหยามจากเพื่อนที่มีฐานะ ดีกว่า	1.76	0.92	น้อย
6. กลุ่มเพื่อนของนักเรียนแต่งเครื่องแบบตามสมัยนิยม เช่น กางเกงสั้นกว่าปกติ หรือกระโปรงยาวกว่าปกติ	2.63	1.09	ปานกลาง
7. เพื่อนในห้องของนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยตั้งใจเรียน	2.87	1.08	ปานกลาง
8. คนในชุมชนส่วนมากเห็นการทำความผิดเป็นเรื่อง ปกติ	2.32	1.14	น้อย
9. เพื่อนในห้องของนักเรียนส่วนมากเป็นเด็กเกเรทำให้ นักเรียนไม่อยากมาโรงเรียน	2.16	1.10	น้อย
10. นักเรียนมาสายเพราะสาเหตุต่าง ๆ เช่น นอนตื่นสาย ช่วยงานบ้าน ช่วยผู้ปกครองหารายได้	2.11	1.32	น้อย
รวม	2.25	1.17	น้อย

จากตาราง 7 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียน
 ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน ด้านชุมชนและ
 สิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับปัจจัยที่
 ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อ

พฤติกรรมการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับชุมชนที่นักเรียนอยู่ส่วนใหญ่เป็นพวกที่มีอาชีพอิสระหาเข้า
 เน้นค่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.95$) รองลงมา คือ เพื่อนในห้องของนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยตั้งใจ
 เรียน ($\mu = 2.87$) และกลุ่มเพื่อนของนักเรียนแต่งเครื่องแบบตามสมัยนิยม เช่น กางเกงสั้นกว่าปกติ
 เรือกระโปรงยาวกว่าปกติ ($\mu = 2.63$) ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับ
 นักเรียนได้รับการดูแลถูกเหยียดหยามจากเพื่อนที่มีฐานะดีกว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 1.76$)

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสำนักงานเขตบางขุนเทียน เพื่อที่จะได้ทราบถึงการกระทำผิดวินัยของนักเรียนในด้านครอบครัว ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน และด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย การใช้เครื่องมือในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย นักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาช่วงชั้นที่3 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 62 คน 6 โรงเรียนโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม นักเรียนชาย จำนวน 29 คน นักเรียนหญิง จำนวน 33 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ที่อยู่อาศัย อาชีพ ผู้ปกครอง

ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่3 ด้านครอบครัว ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มีลักษณะของแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ที่อยู่อาศัย อาชีพ ผู้ปกครอง

ตอนที่2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

แบบมาตราประเมินค่า และ (Rating Scale) ระดับทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านครอบครัว ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม จำนวน 40 ข้อ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านครอบครัว พบว่า เมื่อนักเรียนมีความจำเป็นต้องออกไปธุระนอกบ้านจะถูกผู้ปกครองซักถามอย่างเข้มงวด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.76$) และบ้านของนักเรียนมีกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งผู้ปกครองกำหนดไว้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.52$) ทั้งสองประการเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านครอบครัวของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ (2520 : 186) ได้กล่าวไว้ว่า วินัยเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นในขั้นการพัฒนาการของเด็กวัยนี้ วินัยจะเป็นเครื่องช่วยในการแนะแนวความประพฤติอย่างรับผิดชอบของเด็กในอนาคต ผู้ที่ตั้งระเบียบวินัย ได้แก่ บิดา มารดา และครูอาจารย์ วินัยที่ต้งขึ้นและใช้บังคับกับเด็กมักจะเป็นสิ่งแสดงถึงจุดหมายหรือลักษณะแบบแผนความประพฤติที่ผู้ใหญ่ต้องการให้เด็กประพฤติทั้งสิ้น การตั้งวินัยใช้บังคับนั้น จำเป็นต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ต้องกระทำด้วยความเข้าใจธรรมชาติของเด็กเพราะวินัยที่ใช้ได้ผลในวัยเด็กเล็กอาจใช้ไม่ได้ผลเลยกับวัยโต เนื่องจากการรับรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมของเด็ก 2 ขวบ กับ 12 ขวบนั้นแตกต่างกันมาก การตั้งวินัยจะต้องมีความพอดีกับขั้นพัฒนาการของเด็ก ความหมายที่แท้จริงของวินัย คือ การที่เด็กเกิดความต้องการที่จะทำในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์แก่สังคมด้วยตัวของตนเองมิใช่จากสิ่งแวดล้อมหรือการบังคับของบุคคลใกล้เคียง วินัยที่ดีมักจะเป็นลักษณะการเปลี่ยนจากแรงบังคับจากภายนอกเป็นแรงผลักดันภายในตัวเด็กเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ (Jersild, 1968 : 16-96) ได้กล่าวถึงบทบาทของบิดา มารดาว่า จะเป็นผู้มีอิทธิพลอย่างยิ่งในการสร้างวินัยให้กับเด็ก เขากล่าวว่า บิดา มารดา จะต้องไม่สนใจเด็กจนเกินไป หรือไม่เข้มงวดกับบุตรจนเกินไป จะต้องถือความพอดีเป็นที่ตั้ง การใช้วิธีเข้มงวดหรือตามใจกับเด็กจนเกินไปมักจะไม่เป็นผลดีกับตัวเด็กเอง ถ้าบิดา มารดา ให้อิสราภาพจนเกินควรแก่เด็กมักจะทำให้เด็กประสบความสำเร็จตามปกติแล้วอิสรภาพจำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการเจริญเติบโตของเด็ก แต่ถ้าอิสรภาพนั้นมีมากเกินไปจนขอบเขตก็มักจะก่อให้เกิดผลร้ายมากกว่าผลดี อิสรภาพที่ดีจึงต้องมีขอบเขต เราจำเป็นต้องตั้งวินัยหรือขอบเขตการกระทำพฤติกรรมของเด็ก

ไว้เสมอ เด็กจะต้องเรียนรู้เขาสามารถทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้แค่ไหนและมีกฎเกณฑ์สิ่งใดบ้างที่เขาจะต้องเคารพและปฏิบัติตาม

2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านนักเรียนและด้านโรงเรียนพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านโรงเรียนและตัวนักเรียนเองเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย จากการวิจัยพบว่า ด้านตัวนักเรียนเอง นักเรียนมักไม่กล้าซักถามครูเมื่อมีปัญหาในบทเรียน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.97$) นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองเพราะกลัวเพื่อนไม่ยอมรับ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.65$) นักเรียนทำการบ้านไม่ได้เลยยืมสมุดเพื่อนมาลอก อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.63$) และนักเรียนชอบหลอกล้อและเล่นกันขณะครูสอนหนังสือ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.53$) ซึ่งทั้งหมดนี้อาจจะเกิดจากสาเหตุด้านโรงเรียน จากการวิจัยพบว่า เพื่อนคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในด้านการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.31$) เพื่อนในโรงเรียนจะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.26$) ครูผู้สอนประจำวิชาให้การบ้านมากทำไม่ทันเวลา อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.69$) ซึ่งสอดคล้องกับนักเรียนขยายโอกาสเป็นนักเรียนที่เข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งสอดคล้องกับเอนกกุล กริแสง (2520 : 210) ได้กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางวินัยในชั้นเรียนว่ามีอยู่ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

2.1 พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกได้แก่

2.1.1 การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อเพื่อนร่วมชั้น เช่น การแกล้งเพื่อน การใช้วาจาข่มขู่เพื่อนผู้อื่น

2.1.2 เรียกร้องความสนใจจากเพื่อน เช่น ลุกจากที่นั่งโดยไม่ขออนุญาต ทำท่าทางตลกคะนองต่าง ๆ

2.1.3 ระบายการสอนของครู เช่น ทำเสียงประหลาด พูดคุยกันด้วยเสียงอับดัง ซัดคำสั่งของครู เคาะโต๊ะ กระแทบเท้า

2.1.4 แสดงความอวดดี เช่น แกล้งถามปัญหาไม่เข้าใจ ได้แหยงเพื่อนหรือครูอย่างไม่มีเหตุผล

2.2 พฤติกรรมที่ต้องการเกิดขึ้นน้อยครั้ง เป็นพฤติกรรมที่ไม่ก่อความวุ่นวายให้กับครูและเพื่อน หรือการเรียนการสอนขาดความตั้งใจ เหม่อลอย ครุ่นคิดกับเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียน ดังนี้

2.2.1 ขาดการสังคมกับเพื่อน เช่น ซ้ำอ้าย ไม่รวมมือกับผู้อื่น ไม่ได้แย่งกับใคร ๆ แม้จะถูกตำหนิโดยไม่จำเป็นหรือไม่เป็นความจริง

2.2.2 ไม่ตั้งใจทำงานตามที่ครูมอบหมาย เช่น ทำงานอย่างอื่น เขียนรูปหรือวาดรูปเล่น ทำงานรีบร้อนไม่เรียบร้อย ส่งงานช้า ทำงานไม่เสร็จ

2.2.3 ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เช่น ต้องการคำชมเชยและคำแนะนำมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น คอยฟังผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา เรียกร้องความสนใจจากผู้อื่นอย่างมาก

นอกจากนี้ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านโรงเรียน จากการวิจัยยังพบว่า โรงเรียนมีการว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่ปฏิบัติผิดวินัย หนาเสาดง อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.87$) และโรงเรียนกวดขันความประพฤติของนักเรียนมากเกินไป อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.74$) ซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยสอดคล้องกับ ประสาท อิศรปริชา (2522 : 143) กล่าวว่า วิธีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงพฤติกรรม (Behavior Modification) อันไม่พึงประสงค์มีอยู่หลายวิธี แต่ปรากฏว่าคนมักจะใช้วิธีการลงโทษด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อมิให้ประพฤติกปฏิบัติในสิ่งที่ไม่เหมาะสมและมีพฤติกรรมใหม่ที่ต้องการ แต่วิธีการลงโทษนั้น อาจจะระงับพฤติกรรมต่าง ๆ ไปได้ชั่วคราว และจะกลับมาปรากฏออกมาอีกในโอกาสอื่น ๆ ในภายหลัง ฉะนั้นการลงโทษจึงไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุด แต่เป็นวิธีที่ง่ายที่สุด

3. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม พบว่าชุมชนที่นักเรียนอยู่ส่วนใหญ่เป็นพวกที่มีอาชีพอิสระ หาเช้ากินค่ำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.95$) กลุ่มเพื่อนของนักเรียนแต่งเครื่องแบบตามสมัยนิยม เช่น กางเกงสั้นกว่าปกติ หรือกระโปรงยาวกว่าปกติ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.63$) เพื่อนในห้องของนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยตั้งใจเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.87$) ซึ่งผลต่อการกระทำผิดวินัย เนื่องจากผู้ปกครองมีอาชีพหาเช้ากินค่ำทำให้ไม่ค่อยมีเวลาดูแลบุตรของตน ซึ่งสอดคล้องกับ สมพร สุทัศน์ย์ (2523 : 54-60) จันทน์เอม (2523 : 14-17) และประสาน ทิพย์ธารา (2523 : 86-98) ได้กล่าวถึงสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางวินัยด้านสิ่งแวดล้อม สาเหตุจากปัญหาทางครอบครัว สภาพแวดล้อมในบ้านเป็นส่วนสำคัญในความประพฤติของเด็ก สภาพแวดล้อมดังกล่าวนี้ ได้แก่ ทัศนคติของบิดามารดา ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และสัมพันธภาพภายในบ้าน ปัญหาครอบครัวมีความเกี่ยวพันอย่างยิ่งกับการกระทำผิดวินัยของเด็ก ครอบครัวที่มีการจัดระบบที่ดีย่อมจะมีส่วนในการสร้างวินัยให้เด็ก ทัศนคติบิดามารดา มีความสำคัญต่อพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็กเป็นอย่างมาก เด็กที่มีบิดามารดารักและตามใจมากเกินไปจะทำให้ไม่รู้จักโตและเอาแต่ใจตัวเอง จึงเข้ากับเพื่อนไม่ได้และแยกตัวออกจากสังคม เด็กที่ถูกเกลียดชังจะเกิดความเจ้าคิดเจ้าแค้นไม่ไว้วางใจใคร

มักจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ช่มชู้ หนีสังคม และชอบจับกลุ่ม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมีส่วนในการก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก เด็กที่ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากทางบ้านย่อมจะพยายามอย่างมากที่จะให้เป็นที่น่าสนใจที่โรงเรียน คนไม่กล้า เมื่อมาอยู่โรงเรียนจะกลายเป็นคนใจน้อย สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะทำให้เด็กประพฤติดีวินัย บ้านเป็นสถาบันที่สำคัญและมีอิทธิพลยิ่งใหญ่ต่อเด็ก บรรยากาศโดยทั่วไปในบ้านเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อระเบียบวินัยของเด็ก ความสัมพันธ์ทางครอบครัวที่แน่นแฟ้นและอบอุ่นจะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดความมั่นใจในตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง

4. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.55$) ซึ่งสูงกว่าทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเป็นสถานศึกษาให้ความรู้และอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนระเบียบวินัย และส่วนใหญ่โรงเรียนก็มักจะกำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบวินัยต่าง ๆ เอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ (2520 : 186) ได้กล่าวไว้ว่า วินัยเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาการของเด็กวัยนี้ วินัยจะเป็นเครื่องช่วยในการแนะแนวความประพฤติอย่างรับผิดชอบของเด็กในอนาคต ผู้ที่ตั้งระเบียบวินัย ได้แก่ บิดา มารดา และครูอาจารย์ วินัยที่ตั้งขึ้นและใช้บังคับกับเด็กมักจะเป็นสิ่งแสดงถึงจุดมุ่งหมายหรือลักษณะแบบแผนความประพฤติที่ผู้ใหญ่ต้องการให้เด็กประพฤติทั้งสิ้น การตั้งวินัยใช้บังคับนั้น จำเป็นต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ต้องกระทำด้วยความเข้าใจธรรมชาติของเด็กเพาะวินัยที่ใช้ได้ผลในวัยเด็กเล็กอาจใช้ไม่ได้ผลเลยกับวัยโต เนื่องจากการรับรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมของเด็ก 2 ขวบ กับ 12 ขวบนั้นแตกต่างกันมาก การตั้งวินัยจะต้องมีความพอดีกับขั้นพัฒนาการของเด็ก ความหมายที่แท้จริงของวินัย คือ การที่เด็กเกิดความต้องการที่จะทำในสิ่งที่ดี และเป็นประโยชน์แก่สังคมด้วยตัวของตนเอง มิใช่จากสิ่งแวดล้อมหรือการบังคับของบุคคลใกล้เคียง วินัยที่ดีมักจะเป็นลักษณะการเปลี่ยนจากแรงบังคับจากภายนอกเป็นแรงผลักดันภายในตัวเด็กเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ วัฒนา พัทธราวิช (2534) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนกระทำผิดวินัย เกิดจากสาเหตุประการหนึ่งคือ สาเหตุจากโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนเป็นสถานที่ที่ทำหน้าที่คล้ายคลึงกับครอบครัวเป็นที่ล่อลวงเลวเด็ก ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กได้ นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่มีแนวโน้มจะกระทำผิด ครูหรือโรงเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรมที่ป้องกันหรือช่วยแก้ไขพฤติกรรมนั้น ๆ เด็กก็จะกระทำได้ในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาน้อยลง ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาระเบียบวินัยให้กับนักเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีโครงการและกิจกรรมในการพัฒนาระเบียบวินัยให้กับนักเรียนเป็นกระบวนการหรือวิธีการที่บัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมพฤติกรรมตนเอง บังคับตนเองให้ปฏิบัติตาม โดยเป็นผู้แนะนำตนเองให้ประพฤติปฏิบัติไปตามแนวทางที่เลือกที่ดี ถ้านักเรียนมีวินัยในตนเองแล้วจะลดปัญหาในด้านการปกครองนักเรียนได้มาก โรงเรียนไม่จำเป็นต้องออกข้อบังคับ
2. โรงเรียนควรสร้างวินัยส่วนรวมหรือวินัยสำหรับหมู่คณะซึ่งต้องให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดและเป็นวินัยที่เป็นแนวทางกลาง ๆ ให้ทุกคนสามารถปฏิบัติได้
3. โรงเรียนต้องจัดสิ่งแวดล้อม การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและน่าสนใจสำหรับเด็ก
4. โรงเรียนควรจัดฝ่ายแนะแนวที่มีความเข้าใจอย่างแท้จริงเมื่อนักเรียนมีปัญหา
5. การบ้านไม่ควรยากเกินไป อยู่ในระดับเด็กทำได้หรือมีชั่วโมงให้ทำการบ้านหลังเลิกเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรทำการวิจัยศึกษาวิธีการสร้างวินัยในตนเองให้กับนักเรียน สำหรับนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ว่ามีวิธีการอย่างไร
2. ควรทำการวิจัยศึกษาวิธีการสร้างวินัยเพื่อส่วนรวมหรือหมู่คณะ ควรจะใช้วิธีการอย่างไรจึงเหมาะสมกับนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยกับจำนวนครั้งที่ทำผิด
4. ควรทำการศึกษา เพราะเหตุใดโรงเรียนจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่กระทำผิดวินัยของโรงเรียนมากกว่าปัจจัยอีก 3 ด้าน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวง (กระทรวงศึกษาธิการ : พ.ศ. 2548). กำหนดความประพฤติของนักเรียนและ
นักศึกษา : ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 123 ตอนที่ 1 ก หน้า 19, 6 มกราคม 2549.
- กล้า ทองขาว. "วินัยนักเรียน". เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารบุคลากรในโรงเรียน
หน่วยที่ 11-15. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.
- กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. การบริหารกิจการนักเรียน เล่ม 1. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- กาญจนา หาลิตพันธ์. "วินัยในตนเอง". ชุมนุมทางวิชาการ, กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2510 : 193-201.
- การศึกษากรุงเทพมหานคร, สำนักงาน. แนวการจัดการศึกษากรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ :
2542.
- ข้อมูล : กองวิชาการสำนักงานการศึกษา. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : 2547.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, กองวางแผน, สำนักงาน. คู่มือสำหรับใช้แนวทางในการทำ
หน้าที่. กรุงเทพฯ : 2528.
- จตุพร เพ็งชัย. สุขภาพจิต. มหาสารคาม : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.
- ชม ภูมิภาค. "บทความวิทยุกระจายเสียงของสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย",
การสอนเพื่อคุณธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญวิทย์การพิมพ์, (2525) : 21.
- ชมรมพุทธศาสตร์, คณะกรรมการ. มงคลชีวิต ฉบับ "ธรรมทายาท". เล่ม 1. กรุงเทพฯ :
ด้านสุทธาการพิมพ์, 2528.
- ชวน หลีกภัย. "คำกล่าวเปิดประชุมสัมมนาคณะทำงานโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
นักศึกษาทั่วประเทศ". เอกสารประกอบการสัมมนา. ณ ห้องประชุมคุรุสภา ชั้น 4
กระทรวงศึกษาธิการ : 30 เมษายน 2529. (อัดสำเนา)
- ชวนชม สกลรัตน์ และคนอื่น ๆ. การศึกษาความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับเพศ
การเจริญพันธุ์และการคุมกำเนิดในวัยรุ่น : ศึกษากรณีนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัด
ขอนแก่น : คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
2530.
- เชาวน์ มณีวงษ์. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : บุรพสาสน์, 2537.
- _____. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2537.

- ณัฐนิภา คุปรัตน์. "ข้อคิดและตัวแบบกระบวนการเกี่ยวกับวินัย". เอกสารประกอบการบรรยาย
วิชาการบริหารบุคลากรในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.. (อัดสำเนา)
- ทศพร ประเสริฐสุข. "พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น," ในเอกสารประกอบการอบรม
เชิงปฏิบัติการ ชุด 3-5-5 Plan ชุดที่ 1 หลักสูตร "การแนะแนวสำหรับอาจารย์ที่
ปรึกษาชั้น" หน้า 10. กรุงเทพฯ : สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย, 2542.
- อึ้ง บัวศรี. หลักการศึกษา. กรุงเทพฯ : แพรวพทยา, 2506.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. "จะสร้างวินัยให้เด็กยอมรับได้อย่างไร". วารสารแนะแนว, (มีนาคม 2540) :
31-34.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคนอื่น ๆ. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุสกา, 2520.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2535.
- ประยูรศรี มณีศรี. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์
วิทยาลัยครู จันทเกษม, 2535.
- ประวิณ ณ นคร. แนวทางสร้างวินัยข้าราชการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527.
- ประสาธ อิศรปรีดา. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กราฟิกส์อาร์ต, 2522.
- ประสาน ทิพย์ธารา. พัฒนาการและการปรับตัวของวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2523.
- ประหยัด ชิดทอง. ประสิทธิภาพของการบริหารงานปกครองนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2535.
- ประหยัด ดีลัน. พฤติกรรมการผิดระเบียบวินัยและแนวทางแก้ไขของฝ่ายปกครองโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2541.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- ปราณี งามสุด. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2528.
- แผนพัฒนาการศึกษากรุงเทพมหานคร จ. 6 (2545-2549)
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2538.
- พนัส หันนาคินทร์และคณะ. สร้างเสริมลักษณะนิสัย 6. กรุงเทพฯ : แมคจำกัด, 2542.
- พรรณี เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2528.
- พระราชวรมนี (ประยูทธ ปยุตโต). มองอเมริกาแก้ปัญหาไทย. กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์,
2528.

ัททยา สายหู. กลไกของสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

_____. การอบรมให้รู้ระเบียบสังคม. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
ม.ป.ป.. (อัดสำเนา)

กัญญา สาร. หลักการบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช,
2523.

เมธี ปลั่งธนานนท์. ประมวลบทความทางการศึกษาสำหรับผู้บริหารการศึกษา. นครปฐม : พระ
ปฐมการพิมพ์, 2523 : 127.

วรทัศน์ บุญโคตร. "การจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะเป็นพลเมืองดีในโรงเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญ เขตการศึกษา 6". วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

วัฒนา พัทธวานิช. จิตวิทยาวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครู บ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา, 2534.

วิวัฒน์ มุลสถาน. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีระเบียบวินัยในตนเอง.
กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

วิศิษฐ์ หมายดี. การปฏิบัติงานปกครองนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา จังหวัดมหาสารคาม : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนมหาพิชัยพิทยาคาร. รายงาน
การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.

วีระพงษ์ วีระนาคินทร์. การศึกษาการปฏิบัติงานปกครองของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2542.

ศึกษาธิการ, กระทรวง, กรมสามัญศึกษา. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2527.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, ม.ป.ป..

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน 2543.
กรุงเทพฯ : ม.ป.ป..

_____. ความรู้พื้นฐานในการปกครองนักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2520.

_____. แนวปฏิบัติตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา,
2529.

ฝ่ายศึกษาธิการเขต, สำนักงานเขตบางขุนเทียน. สถิติสรุปรายงานการศึกษา, ประจำปีการศึกษา
2547.

โต วัฒนธาดา. คู่มือจิตวิทยาการศึกษาทฤษฎีและปฏิบัติ. ออยุธยา : โรงพิมพ์เทียนวัฒนา, 2518.
 ทยา ฉัตรมาศ. "พฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของโรงเรียนประถมศึกษาและแนวทางในการ
 ไซ", ครูปริทัศน์. 13(113) : 51-52 ; มีนาคม, 2535.

น สุมิตร. วินัยเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยของชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา,
 2527.

คิด ดีรัศมี. "การเปรียบเทียบเจตคติของครูและผู้บริหารที่มีต่อกิจกรรมนักเรียน
 มัธยมศึกษาของรัฐบาลในเขตการศึกษา 12". วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2520.

นเจตน์ อภิมนตรีรักษา. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
 การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

มพงศ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนา
 พานิช, 2526.

_____. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

มพร สุทัศน์ย์, ม.ร.ว.. จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

มานะ รังสิโยฤกษ์. หลักทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ :
 บริษัท ประชาชน จำกัด (แผนการพิมพ์), 2528.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา, 2518.

_____. จิตวิทยาเกร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.

_____. "เด็กกับการสร้างระเบียบวินัย" วรสารแนะแนว. (6 กรกฎาคม — กันยายน 2517) : 49.

สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาเด็กเกร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2523.

สุพัตรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2536.

สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิง
 ปากเกร็ด, 2518.

อมรกุล ศรีงาม. "ลักษณะปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาทางวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา
 ในเขตการศึกษา 5". วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิต
 วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

- อำนาจ ปราบหนองบัว. **ปัญหาการปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.** มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2535.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. **หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : องค์กรศิลปการพิมพ์, 2527.**
- เอนกกุล กรี่แสง. **จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2520.**
- Armstrong, David G. and Savage, Tom V. **Secondary Education : An Introduction.** New York : The Macmillan Co., 1983.
- Ausubel, David P. **Educational Psychology : A Cognitive View.** New York : Rinechart and Winston Inc., 1968.
- Beach, Dale S. **Personnel : The Management of people at work. (3rd ed.)** New York : The Macmillan Co., 1975.
- Bull, Harry Cliton. . **"High School Administration of Their Comfort Levels with the Law of Safe Schools, "** Dissertation Abstracts International. 59 (32) : 699-A : September, 1988.
- Chruden, Herbert J. and Sherman, Arthur W., Jr.. **Personnel Management.** Cincinnati : South-Western Publishing Company Inc., 1980
- Dade, Clarence Edward. **"A Description and Analysis of the Perceptions of students in the Giang Reaction Program in an Urban Hing School (Urban Educations), "** Dissertation Abstracts International. 56 (10) : 3820-A ; May, 1998.
- Glueck, William F. **Personnel : A Diagnostic Approach.** Dallas : Business Publications Inc. ,1978.
- Jersild, A. T. **Child Psychology. (6th ed.)** New Jersey : prcntice-Hall., 1968.
- Marple, Marie Elezabeth. **" Effective and Ineffective Procedures Used in Elementary Pupil Discipline. "** Dissertation Abstracts International. 29 (November 1968) 2124-A., 1968.
- Mathis, Robert L. and Jackson, John H. **Personnel Contemporary. Perspectives and Application.** New York : West Publishing Co., 1976.
- McMullen, Cyntia Massingill. **" Effeetive Discipline and Contingency Management System in an Urban Junior High/ Middle School With and Emphasis on Development Need to young Adolescents, "** Dissertation Abstracts International. 46 (September 1985) : 616-A., 1985.

- Miller, Van. **The Public Administration of American and School system.** New York : The Macmillan Co., 1967.
- Nutt, M. V. " Analysis of students and teacher Recording of Adolescent Problem, " **Dissertation Abstracts International.** 33 (February 1972) : 650-A ., 1974.
- Pigors Paul and Myers, Charles A. **Personnel Administration : a Point of View and Method.** (7th ed.) New York : Mcgraw-Hill Book Co., Ltd., 1973.
- Rice. Robert C. "A comparison of Perception of School Discipline Between Students. Parents. nd School Administratore. " **Dissertation Abstracts International.** 38 (January 1977) : 3862-A3863-A
- Rice, L. N. **Why Young People Become Antisocial.** National institute of Mental Health, Science Report., 1970.
- Robin.L.N. **Why young People. Become Antisocial.** National Stutute of Mental Health, Science Report, 1970.
- Sayles, Leonard R. and strauss, George. **Managing Human Resources.** New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1981.
- Scriven, Philip McEarl. " The Perceptions of School Counselors Toward School Discipline, " **Dissertation Abstracts International.** 43 (July 1981) : 80-A.
- Sheviakov, George V. and Fritz, readl. **Discipline for Today's Children Youth.** Washington D.C. : Association for Supervision and Curriculum Development , 1956.
- Weiss, H.H. **The Art and skill of Managing People.** New York : West Nyack, Parker Publishing Co., 1975.
- Werther, William B. and Davis, keith, Jr. **Personnel Management and Human Resource.** New York : Mcgraw. Hill Book Co., 1981.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา	ผู้เชี่ยวชาญการวิจัย
2. อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. อาจารย์ชุมพล พงษ์พิพัฒน์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าข้าม
สำนักงานเขตบางขุนเทียน

3564.11.1/666

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 ธันวาคม 2549

ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รศ.ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา

งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายนิพนธ์ ภูพันธ์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ "การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุนันทา	เลาหนันท์	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.เสรี	ปรีดาศักดิ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ
ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณ
สูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สวายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

กิตติศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.1/667

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 ธันวาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายนิพนธ์ ภูพันธ์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุนันทา	เลาหันทน์	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.เสรี	ปรีดาศักดิ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.1/668

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 ธันวาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ชุมพล พงษ์พิพัฒน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายนิพนธ์ ภูพันธ์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุนันทา	เลาหนันท์	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.เสรี	ปรีดาศักดิ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

ที่ ศธ ๕๕๔.๑๑.๑/๕๕๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี

เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 ธันวาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกำแพง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายนิพนธ์ ภูพันธ์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุนันทา	เลาหนันท์	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.เลวี	ปรีดาศักดิ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน ขออนุญาตแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0364.11.1-669

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงปิ่นเกล้า
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 ธันวาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสะแกงาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายนิพนธ์ ภูพันธ์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุนันทา	เลาหั่นทน	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.เสรี	ปรีดาศักดิ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน ขออนุญาตแจกแบบสอบถาม ในสถานศึกษาของท่าน เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 ธันวาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางกระบือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายนิพนธ์ ภูพันธ์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุนันทา	เลาหันทน์	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.เสรี	ปรีดาศักดิ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน ขออนุญาตแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

ร.ร 0564.11.1/669

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 ธันวาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกกก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายนิพนธ์ ภูพันธ์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุนันทา	เลาหนันท์	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.เสรี	ปรีดาศักดิ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน ขออนุญาตแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 ธันวาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเสม็ดคำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายนิพนธ์ ภูพันธ์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุนันทา	เลาหนันท์	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.เสรี	ปรีดาศักดิ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน ขออนุญาตแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรยุทธ์ เศรษฐสุวรรณ)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0554.11.1/669

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 ธันวาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหัวกระบือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายนิพนธ์ ภูพันธ์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุนันทา	เลาหนันท์	ประธานกรรมการควบคุม
2. ดร.เลรี	ปรีดาศักดิ์	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน ขออนุญาตแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 5090

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน
2. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน
3. คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและคณะครูด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัย
4. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน 4 ด้าน
 - 2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านตัวนักเรียน
 - 2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านครอบครัว
 - 2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านโรงเรียน
 - 2.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

นายนิพนธ์ ภูพันธ์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ขอให้นักเรียนตอบทั้ง 2 ตอน โดยพิจารณาว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งในการตอบแบบสอบถามนี้ คำตอบของนักเรียนจะได้รับการรักษาเป็นความลับและไม่นำไปเปิดเผยในที่ใด ๆ เป็นรายบุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน O หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้มากที่สุด

1. เพศ

O ชาย

O หญิง

2. ระดับชั้น

O มัธยมศึกษาปีที่ 1

O มัธยมศึกษาปีที่ 2

O มัธยมศึกษาปีที่ 3

3. นักเรียนอาศัยอยู่กับ

O พ่อและแม่

O พ่อ

O แม่

O ญาติ

O อื่น ๆ

4. อาชีพของผู้ปกครอง

O รับราชการ

O รัฐวิสาหกิจ

O พนักงานบริษัท

O รับจ้าง

O ค้าขาย

O อื่น ๆ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

คำอธิบาย ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของนักเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านตัวนักเรียน ด้านผู้ปกครอง ด้านโรงเรียน ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนมากที่สุด

ขอให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง O ที่ตรงกับตัวนักเรียน

ลำดับ ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำ ผิดวินัย	ระดับที่ส่งผล				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	<u>ด้านตัวนักเรียน</u> นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง เพราะกลัวเพื่อนไม่ยอมรับ					
2	นักเรียนรู้สึกว่ายากกว่าเพื่อน ๆ จึงไม่ อยากมาโรงเรียน					
3	นักเรียนมักมีเหตุทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นเสมอ					
4	นักเรียนรู้สึกว่าตนเองมีสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง					
5	นักเรียนใช้เวลาว่างไม่สุขภาพและชอบพูดคำหยาบ					
6	นักเรียนเคยกระทำการทุจริตในการสอบ					
7	นักเรียนแต่งกายไม่เรียบร้อย					
8	นักเรียนมักไม่กล้าซักถามครูเมื่อมีปัญหาใน บทเรียน					
9	นักเรียนทำการบ้านไม่ได้ เลยยืมสมุดเพื่อนมาลอก					
10	นักเรียนชอบหยอกล้อและเล่นกันขณะครูสอน หนังสือ					

ลำดับ ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำ ผิดวินัย	ระดับที่ส่งผล				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	<u>ด้านครอบครัว</u>					
1	นักเรียนไม่ได้อยู่กับพ่อแม่หรือพ่อแม่หย่าร้างกัน					
2	ครอบครัวมีฐานะยากจนทำให้ไม่สามารถมีของใช้เหมือนเพื่อน					
3	เมื่อนักเรียนทะเลาะกับพี่ ๆ น้อง ๆ หรือคนอื่น ๆ นักเรียนจะถูกผู้ปกครองตำหนิ หรือเย้ยหยัน					
4	ผู้ปกครองนักเรียนไม่เคยชมเชยนักเรียนเมื่อทำสิ่งที่ดี					
5	เมื่อนักเรียนทำผิดจะถูกผู้ปกครองทำโทษอย่างรุนแรง					
6	นักเรียนไปเที่ยวนอกบ้านได้โดยไม่ต้องขออนุญาตผู้ปกครอง					
7	ผู้ปกครองนักเรียนไม่สนใจนักเรียนไม่ว่าเรื่องใด					
8	เมื่อนักเรียนมีความจำเป็นต้องออกไปธุระนอกบ้านจะถูกผู้ปกครองซักถามอย่างเข้มงวด					
9	บ้านของนักเรียนมีกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งผู้ปกครองกำหนดไว้					
10	นักเรียนรู้สึกว่ามีใครที่บ้านให้การอบรมสั่งสอนในเรื่องมารยาทและการพูดจาของนักเรียน					

ลำดับ ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและการกระทำผิดวินัย	ระดับที่ส่งผล				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านโรงเรียน</u>					
1	ครูมีความลำเอียงเลือกที่รักมักที่ชัง					
2	การจัดการเรียนการสอนของครูไม่กระตุ้น ความสนใจของนักเรียน					
3	การอบรมความประพฤติทุกเช้าของครูเป็นสิ่งที่ น่าเบื่อของนักเรียน					
4	เพื่อนคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในด้าน การเรียน					
5	ครูผู้สอนประจำวิชาให้การบ้านมาก ทำไม่ทันเวลา					
6	โรงเรียนมีการว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่ปฏิบัติ ผิดระเบียบวินัย หน้าเสาธง					
7	เพื่อนในโรงเรียนจะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก					
8	นักเรียนถูกเพื่อนกลั่นแกล้งรังแกเสมอ					
9	นักเรียนมักจะถูกเพื่อนล้อเวลาทำกิจกรรมต่าง ๆ					
10	โรงเรียนกวาดล้างความประพฤติของนักเรียน มากเกินไป					

ลำดับ ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำผิดวินัย	ระดับที่ส่งผล				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม</u>					
1	บ้านของนักเรียนอยู่ในชุมชนแออัด					
2	ในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีการพนันและยาเสพติด					
3	บ้านของนักเรียนอยู่ใกล้สถานบันเทิง เช่น โรงหนัง คาราโอเกะ บาร์ คาเฟ่ ศูนย์การค้า					
4	ชุมชนที่นักเรียนอยู่ส่วนใหญ่เป็นพวกที่มีอาชีพอิสระ หาเช้ากินค่ำ					
5	นักเรียนได้รับการดูแลเยี่ยดยามาจากเพื่อนที่มีฐานะดีกว่า					
6	กลุ่มเพื่อนของนักเรียนแต่งเครื่องแบบตามสมัยนิยม เช่น กางเกงสั้นกว่าปกติ หรือกระโปรงยาวกว่าปกติ					
7	เพื่อนในห้องของนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยตั้งใจเรียน					
8	คนในชุมชนส่วนมากเห็นการกระทำผิดเป็นเรื่องปกติ					
9	เพื่อนในห้องของนักเรียนส่วนมากเป็นเด็กเกเร ทำให้นักเรียนไม่อยากมาโรงเรียน					
10	นักเรียนมาสาย เพราะสาเหตุต่าง ๆ เช่น นอนตื่นสาย ช่วยงานบ้าน ช่วยผู้ปกครองหารายได้					

ภาคผนวก ค
ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายนิพนธ์ ภูพันธ์
เกิดวันที่	1 เดือน ตุลาคม พุทธศักราช 2494
สถานที่เกิด	อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	12/1 ซอยวัดศาลาครืน ถนนวุฒากาศ 42 แขวงบางค้อ แขวงสามตา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดกำแพง ถนนพระราม 2 ซอย 50 แขวงสามตา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกำแพง สำนักงานเขตบางขุนเทียน
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2507	ป.7 โรงเรียนวัดบ้านลือ อำเภอนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2510	มศ.3 โรงเรียนวัดราชโอรส เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2512	ป.กศ. โรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2516	ป.กศ.สูง วิทยาลัยครูเพชรบุรีพิทยาลงกรณ์
พ.ศ. 2524	ค.บ. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2515	ข้าราชการจัดวา ระดับ 2
พ.ศ. 2517	ข้าราชการครูชั้นตรี
พ.ศ. 2521	ข้าราชการครู ระดับ 4
พ.ศ. 2525	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดบัวผัน ระดับ 4
พ.ศ. 2528	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดยายร่ม ระดับ 5
พ.ศ. 2533	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดยายร่ม ระดับ 6
พ.ศ. 2535	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนางนอง (พิพัฒน์) ระดับ 7
พ.ศ. 2541	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนศาลเจ้า
พ.ศ. 2542	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดประชานิยม ระดับ 7
พ.ศ. 2545	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกำแพง ระดับ 8